

**UCHWAŁA NR XXXII/491/2013
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE**

z dnia 23 maja 2013 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania za 2012 rok z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych
Miasta Koszalin na lata 2009-2015” za 2012 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, Nr 153, poz. 1271; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz.1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i poz.146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567; z 2013 r. poz. 153), art. 92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055; z 2007r. Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 92, poz. 753, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281), art. 17 ust.1 pkt 1 i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182) oraz § 2 uchwały Nr XXXVII/418/2009 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 czerwca 2009 roku w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Koszalin na lata 2009-2015” Rada Miejska w Koszalinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie za 2012 rok z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Koszalin na lata 2009-2015” , stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Stefan Turowski

Załącznik
do Uchwały Nr/...../2013
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia maja 2013 r.

SPRAWOZDANIE

ZA 2012 ROK

Z REALIZACJI

STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

SPOŁECZNYCH MIASTA KOSZALIN NA LATA 2009-2015

KOSZALIN 2013

WSTĘP

25 czerwca 2009 roku Radni Rady Miejskiej Koszalina przyjęli uchwałą „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015” (Uchwała Nr XXXVII/418/2009) oraz „System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalina na lata 2009-2015” (Uchwała Nr XXXVII/419/2009).

Otwarty charakter Strategii uczynił z niej dokument programowy w zakresie lokalnej polityki społecznej, zawierający strategiczne cele i kierunki działań. Oznacza to, że inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej – pod warunkiem ich zgodności z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań – powinny ją rozwijać, uszczegóławiać i poszerzać określony w Strategii katalog działań.

Strategia podzielona została na 6 głównych celów strategicznych, uszczegółowionych przez cele operacyjne i kierunki działań wyznaczające konieczne dla osiągnięcia założonych celów.

Rolę Lidera we wdrażaniu i monitorowaniu Strategii pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jednakże całość polityki społecznej miasta oparta jest na uzupełnianiu działań ustawowych poprzez działalność i świadczenie pomocy przez inne jednostki miasta oraz organizacje pozarządowe z obszaru szeroko rozumianej polityki społecznej, wspólnej realizacji celów i zadań stawianych nie tylko przez Strategię, jako dokument programowy ale również poprzez poszczególne programy profilaktyczne i naprawcze oraz projekty z zakresu polityki społecznej:

- ü Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych,
- ü System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną,
- ü Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- ü Program Ochrony Zdrowia Psychicznego,
- ü Koszaliński Program Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków „DROGOWSKAZ”,
- ü Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ü Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- ü Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,

W dokumencie Strategii wskazano najważniejsze obszary problemowe, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem działań samorządu lokalnego:

- ü pomoc grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym, tj. ubogim, bezrobotnym i bezdomnym,
- ü wsparcie rodziny i dziecka,
- ü pomoc i aktywizacja osób starszych,
- ü poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych,

- wsparcie osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej,
- zacieśnianie partnerskiej współpracy z organizacjami należącymi do sektora pozarządowego oraz rozwój wolontariatu.

Korelacją celów i działań określonych i realizowanych w ramach „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015” oraz w Programie „Miasto Równych Szans” realizowanym w Ramach Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Koszalina, w odniesieniu do rodziny i dzieci był „System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalina na lata 2009-2015” stanowiący Załącznik do Uchwały XXXVII/419/2009 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 26 czerwca 2009 roku.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) nałożyła na samorządy obowiązek opracowania 3. letniego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej. W związku z powyższym w miejsce Systemu Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalin na lata 2009-2015 w lutym 2013 roku uchwalony został Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013-2015.

Załącznikiem do niniejszego sprawozdania z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Koszalin” jest sprawozdanie z realizacji „Koszalińskiego Programu Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków „DROGOWSKAZ” za rok 2012.

CEL STRATEGICZNY 1

Redukowanie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do marginalizacji społecznej

Cele operacyjne:

1. *Zapobieganie ubóstwu i podejmowanie działań pomocowych wobec osób nim dotkniętych.*
2. *Budowa systemu wsparcia oraz rozwijanie aktywnych form pomocy na rzecz osób bezrobotnych.*
3. *Budowa zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności.*

W roku 2012, realizując zadania wynikające z Ustawy o pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął wsparciem 2 687 środowisk, w których żyło 5 031 osób.

Tabela nr 1. Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2012

Rok	Liczba mieszkańców Koszalina (dane GUS w Koszalinie)	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Koszalina objętych pomocą
2011	109 233	3 162	5 987	5,5 %
2012	109 183*	2 687	5 031	4,6 %

* stan na 30.06.2012r. wg GUS

Porównując dane pochodzące z roku 2011 z danymi z roku 2012 obserwujemy spadek udziału klientów systemu pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Koszalina o 0,9 %. Jest to ściśle skorelowane ze spadkiem ogólnej liczby środowisk korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej.

Najczęściej występujące powody trudnej sytuacji życiowej klientów przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2011 – 2012

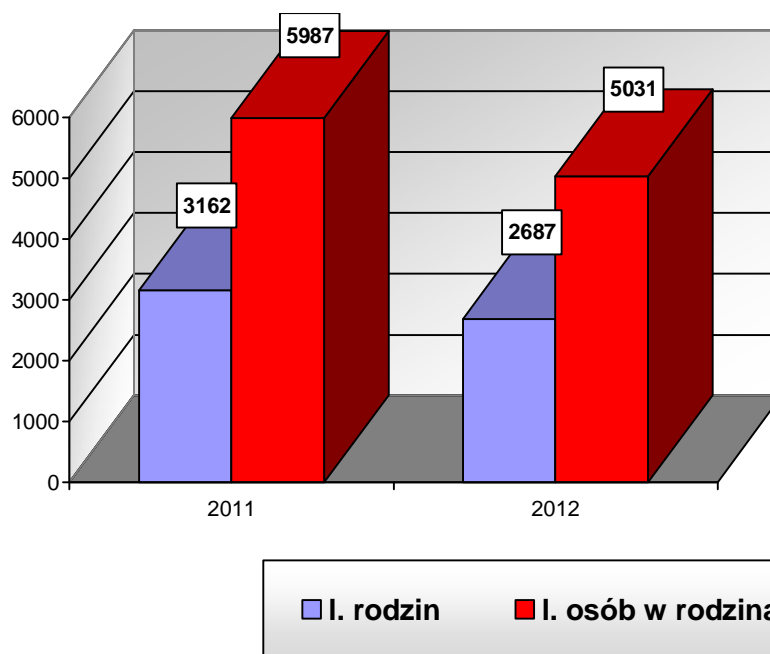
Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	
	2011 rok	2012 rok
Ubóstwo	2 119	2 248
Bezdomność	107	102
Bezrobocie	1 793	1 861
Niepełnosprawność	1 255	1 092
Długotrwała lub ciężka choroba	1 725	1 524
Potrzeba ochrony macierzyństwa	181	249
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	543	499
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	49	50
Alkoholizm	166	204
Narkomania	12	11

Dane: MOPS Koszalin

Dominującą przesłanką przyznania pomocy społecznej w 2012 roku było ubóstwo i ściśle z nim związane bezrobocie, a także długotrwała choroba i niepełnosprawność. Nastąpił znaczący wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa o 37,57%, alkoholizmu o 22,89 % i bezrobocia o 3,79%. Spadkowi natomiast uległa liczba osób korzystających z pomocy społecznej m.in. z powodu niepełnosprawności (o 12,99%), długotrwałej lub ciężkiej choroby (o 11,65%) i bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych (o 8,10%).

W 2012 roku, w stosunku do roku 2011, nastąpił ok. 30% wzrost wydatków na zasiłki celowe na opał i odzież oraz wzrost liczby osób korzystających z tych form pomocy, realizowanej przez MOPS Koszalin.

Wykres nr 1. Liczba osób objętych pomocą społeczną w I. 2011-2012

Dane: MOPS Koszalin

W ramach realizacji działań zmierzających do przeciwdziałania ubóstwu, bezrobociu oraz minimalizujących negatywne skutki społeczne wynikające z wykluczenia społecznego na terenie miasta podejmowane są działania, wynikające z podstawowej działalności jednostek i instytucji zaangażowanych w szeroko rozumiany sektor polityki społecznej oraz realizowane były programy i projekty dążące do minimalizacji ubóstwa i pobudzania aktywności zawodowej mieszkańców.

Wsparcie w zapobieganiu ubóstwu oraz minimalizacji jego skutków w formie żywności, odzieży, rzeczowej pomocy doraźnej (meble, sprzęt AGD), wydawanie ciepłego posiłku, zabezpieczenie minimum higienicznego, wsparcie rzeczowe osób niepełnosprawnych realizowane jest również poprzez organizacje pozarządowe. Są to m.in.:

- Zarząd Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Koszalinie,
- Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (Program „Pomocna Dłoń” o wartości ok. 195 tys. zł),
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Koszalinie (wydawanie żywności i prowadzenie jadłodajni – poniesione nakłady ok. 328 tys. zł).

Do podstawowych form pomocy osobom ubogim i wykluczonym społecznie należą:

- wsparcie w formie żywności,
- wsparcie rzeczowe,
- wsparcie w formie doradztwa specjalistycznego,
- pomoc w uzyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego,
- praca metodą kontraktu socjalnego realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

- uczestnictwo w Klubie Integracji Społecznej,
- uczestnictwo w programach i projektach aktywizacji społecznej i zawodowej.

Nierozzerwalnie z ubóstwem związany jest brak pracy. Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie w odniesieniu do końca roku 2011 o 9,6% wzrosła liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Koszalin. Pod względem liczebności największą grupę stanowią bezrobotni w wieku 25-34 lata. 27,6% ogółu zarejestrowanych w PUP bezrobotnych, wskaźnik ten pozostał nie zmieniony w stosunku do roku 2011. Osoby w wieku 45-54 lata stanowią 21,8% ogółu zarejestrowanych, i zmniejszył się w odniesieniu do roku 2011 o 2,0%.

16,6% ogółu osób zarejestrowanych w PUP Koszalin stanowią osoby z prawem do zasiłku dla bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, które stanowią w mieście Koszalinie 31,4% ogółu (wzrost o 0,4% w skali roku).

Tabela nr 3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w I. 2011-2012

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	
	2011 rok	2012 rok
Długotrwanie bezrobotni	2 845	3 064
Bezrobotni do 12 m-cy od dnia ukończenia szkoły	184	252
Bezrobotni do 25 roku życia	578	667
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	1 927	2 067
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	1 166	1 432
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	901	987
Bezrobotni bez wykształcenia średniego	2 964	3 264
Bezrobotni samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	bd	889

Dane: PUP Koszalin

Podjęmowane wobec osób bezrobotnych (korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie) działania aktywizacyjne podlegają konsultacjom, dążąc do zapewnienia kompleksowej, usystematyzowanej i optymalnej pomocy. Aktywizacja osób bezrobotnych to zadanie realizowane zarówno przez instytucje, jak i organizacje pozarządowe. Formy aktywizacji realizowane na terenie miasta Koszalin:

I. POWIATOWY URZĄD PRACY

Ü Centrum Aktywizacji Zawodowej (Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie):

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- współpraca z pracodawcami prowadzącymi działalność gospodarczą,
- uczestnictwo w Giełdach Pracy,
- monitoring zawodów,
- poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa,
- Klub Pracy – pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy (grupowe, indywidualne, przygotowanie zawodowe),

Ü Usługi rynku pracy (Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie):

- prace interwencyjne (2012-36 osób/2011 -45),
- roboty publiczne (2012 – 9/2011 – 10),
- staże pracy (2012 – 356/2011 – 275),
- przygotowanie zawodowe dorosłych (2012-11/2011 – 4)
- szkolenia (2012-296/2011 – 156),
- prace społecznie użyteczne (2012-128/2011 – 190),
- dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej (2012-129/2011 – 69),
- refundacja kosztów utworzenia stanowisk (2012-129/2011 – 211)

Ü Programy realizowane ze środków zewnętrznych¹ (Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie):

„Droga do zatrudnienia” (PO KL) – projekt skierowany do osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród grupy docelowej projektu uwzględnione zostały osoby niepełnosprawne.

łącznie (miasto Koszalin i powiat koszaliński) wsparciem objęto 510 osób.

Działania realizowane w ramach projektu:

- staże,
- podjęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia,
- zatrudnienie subsydiowane.

„Program dla osób bezrobotnych do 30 roku życia” – program miał na celu aktywizację zawodową i wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych do 30 r.ż. zarejestrowanych w PUP Koszalin.

łącznie wsparciem objęto 143 osoby.

Działania realizowane w ramach programu:

- szkolenia,
- staże,
- refundacje kosztów doposażenia stanowisk pracy.

„Program dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia” - program miał na celu aktywizację zawodową i wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych do 50 r.ż. zarejestrowanych w PUP Koszalin.

łącznie wsparciem objęto 76 osoby.

Działania realizowane w ramach programu:

- roboty publiczne,
- refundacja kosztów doposażenia stanowisk pracy.

„Program na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” – program miał na celu aktywizację zawodową osób

¹ Projekty i programy finansowane i współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Funduszu Pracy.

bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych w PUP Koszalin.

łącznie wsparciem objęto 105 osoby.

Działania realizowane w ramach programu:

- staże,
- szkolenia,
- refundacja kosztów doposażenia stanowisk pracy,
- dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

„Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Koszalin”.

łącznie wsparciem objęto 105 osoby.

Działania realizowane w ramach programu:

- staże,
- szkolenia,
- refundacja kosztów doposażenia stanowisk pracy,
- dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

„Program Specjalny pn. „Młodzi na nowej ścieżce zawodowej” – celem programu była aktywizacja zawodowa i wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych w wieku do 30 r.ż. zarejestrowanych w PUP Koszalin.

łącznie wsparciem objęto 83 osoby.

Działania realizowane w ramach programu:

- szkolenia,
- dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

II. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Ü Realizacja kontraktów socjalnych,

Ü Programy realizowane ze środków zewnętrznych:

„Koszaliński Program Integracji Społecznej – START” (PO KL) – projekt skierowany do osób wykluczonych społecznie w wieku aktywności zawodowej, zamieszkujących na terenie miasta Koszalina, korzystających z pomocy społecznej.

Celem projektu było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej oraz poprawa relacji rodzinnych poprzez:

- wzmocnienie gotowości do samodzielnych działań w kierunku poprawy sytuacji życiowej poprzez pomyślne ukończenie zaplanowanych działań w ramach Klubu Integracji Społecznej,
- podniesienie kompetencji społecznych w zakresie wychowania dzieci w kierunku przeciwdziałania utracie lub ograniczeniu praw rodzicielskich,
- podniesienie/nabycie kompetencji zawodowych.

Wartość projektu: 797 636,00 zł.

łącznie wsparciem w ramach projektu objęto 113 osób.

Grupa docelowa projektu została objęta działaniami w ramach **Klubu Integracji Społecznej** i podzielona była na podgrupy:

- 1) osoby niepełnosprawne,
- 2) samotni rodzice, rodziny wielodzietne i rodziny zagrożone zawieszeniem/ ograniczeniem /pozbawieniem praw rodzicielskich, a także te, które odzyskały ograniczone/odebrane prawa rodzicielskie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

- 3) osoby gotowe do aktywizacji zawodowej

Działania realizowane w ramach Klubu Integracji Społecznej:

- poradnictwo specjalistyczne,
- indywidualne doradztwo zawodowe,
- wsparcie pedagoga w miejscu zamieszkania/asystenta osoby niepełnosprawnej,
- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,
- trening komunikacji interpersonalnej,
- „Szkoła dla rodzica”
- wyjazdowe warsztaty rodzinne,
- grupa wsparcia i grupa samopomocowa,

Działania realizowane poza Klubem Integracji Społecznej:

- kurs pierwszej pomocy przedmedycznej,
- warsztaty informatyczne,
- warsztaty rozwoju osobistego,
- indywidualna terapia psychologiczna,
- indywidualne doradztwo zawodowe,
- grupowe doradztwo zawodowe,
- Czas na zmianę – warsztaty wizażu i stylizacji”,
- „Warsztaty rękodzieła artystycznego”,
- warsztaty kulinarne „Kuchnia za grosik”,
- warsztaty „Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym”,
- warsztaty z zakresu dbałości o mieszkanie i otoczenie,
- warsztaty motywacyjne i doskonalące umiejętności komunikacyjne,
- wsparcie konsultanta rodzinnego.
- kursy zawodowe i podnoszące kwalifikacje (55 osób).

Rezultaty projektu to m.in.:

- podjęcie zatrudnienia przez 9 uczestników projektu;
- podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez zrealizowanie przez 52 osoby kursów zawodowych/podnoszących kwalifikacje;
- przeprowadzenie 2 701 godzin warsztatów w tym 340 godzin doradztwa zawodowego;
- opracowanie 56 Indywidualnych Planów Działania;
- wydanie 96 certyfikatów ukończenia Klubu Integracji Społecznej;
- upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej poprzez zatrudnienie 3 pracowników

socjalnych.

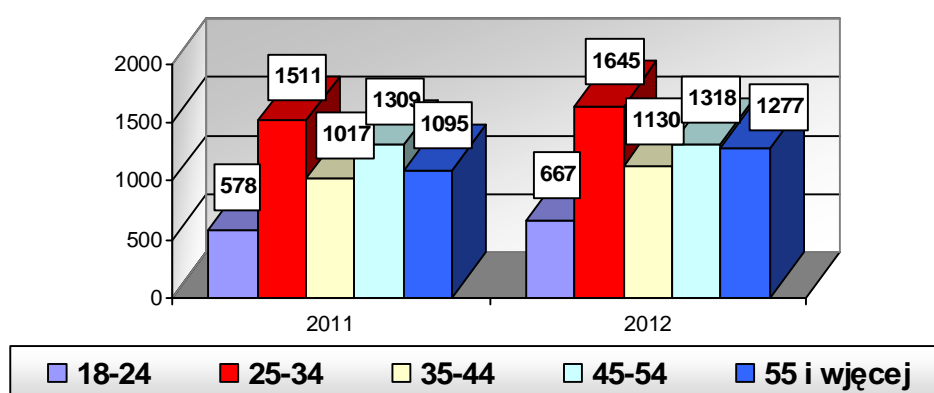
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2012, w odniesieniu do roku 2011, zmniejszyła się o ok. 16%. Wg danych MOPS Koszalin do najważniejszych powodów odejścia klientów z systemu pomocy społecznej w roku 2012 należało: podjęcie zatrudnienia, migracja z Koszalina, zgon klienta oraz nie kwalifikowanie się do pomocy ze względu na wzrost dochodu.

Na uwagę zasługuje fakt, że największą liczbę klientów, którzy w roku 2012 odeszli z systemu pomocy społecznej, stanowią osoby, które podjęły zatrudnienie, co może świadczyć o zwiększonej skuteczności prowadzonej pracy socjalnej, a zwłaszcza jej podstawowego narzędzia jakim jest kontrakt socjalny.

Liczba zawartych kontraktów socjalnych wyniosła w 2012 r. 187 i jest porównywalna z rokiem 2011 – 192 kontrakty socjalne. Najwięcej kontraktów zostało zawartych z powodu bezrobocia – 51 (2011 – 94), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 44 (2011 – 8), niepełnosprawności – 29 (2011 – 7).

W 2012 roku, dzięki pracy metodą kontraktu socjalnego usamodzielnili się 23 osoby.

Wykres nr 2. Liczba osób bezrobotnych na terenie miasta w latach 2011-2012 wg wieku

Dane: PUP Koszalin

Pod względem liczebności największą grupę stanowią bezrobotni w wieku 25-34 lata. Populacja ta to - 27,6% ogółu zarejestrowanych w PUP bezrobotnych, wskaźnik ten pozostał nie zmieniony w stosunku do roku 2011.

Działania skierowane na redukcję marginalizacji i wykluczenia społecznego obejmują również obszary usług społecznych, których zadaniem jest tworzenie możliwości i poprawa warunków optymalnego rozwoju, wspieranie funkcjonowania rodziny oraz wyrównywanie dysfunkcji w zachowaniach osób bądź w sytuacjach społecznych.

Skuteczną formą pomocy dla rodzin o niskich dochodach, utrzymujących się z emerytur i rent oraz zasiłków pomocy społecznej są dodatki mieszkaniowe.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych. Przyznawany jest według ściśle określonych w ustawie kryteriów i ma charakter ogólnodostępny. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego uprawnione są również osoby, zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego ale oczekujące na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. W 2012 roku dodatki mieszkaniowe przyznano 5 026 gospodarstw domowym (w 2011 roku było to 4 736 gospodarstw) – wzrost o ok. 6%.

Wartość wypłaconych świadczeń w roku 2012 wyniosła 4 234,1 tys. zł i była o 14,3% wyższa w porównaniu do 2011 roku. Przeciętna wysokość jednego świadczenia w latach 2011 – 2012 wzrosła ze 190,9 zł do 206,5 zł. i była spowodowana podwyżką stawki bazowej czynszu z 5,70 zł/m² na 6,30 zł/m² w zasobach gminy.

Tabela nr 4. Wypłata dodatków mieszkaniowych w latach 2011-2012

Użytkownicy mieszkań	2011 rok			2012 rok		
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczenia zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczenia zł
Komunalnych	9520	2 083,7	218,9	10 066	2 349,7	233,4
Spółdzielczych	6956	1 135,5	163,2	6 808	1 190,4	174,9
Innych	2925	485,6	166,0	3 629	694,0	191,2
Razem	19 401	3 704,8	190,9	20 503	4 234,1	206,5

Dane: MOPS Koszalin

CEL STRATEGICZNY 2

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinie

Rodzina to podstawowe środowisko funkcjonowania i rozwoju dziecka. Winno ono zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Jeżeli rodzina napotyka na problemy lub pojawiają się w niej dysfunkcje, wówczas instytucje powołane do wspierania są zobowiązane do podjęcia działań służących jej dobru, a w szczególności interesowi dzieci. Dobro dziecka jest nadrzędnym celem systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Wspieranie rodziny to proces, który jest połączony ze wzmacnianiem społeczności lokalnej i zasadą pomocniczości.

Zadania z zakresu wspierania rodziny, w tym dotyczące rodzicielstwa zastępczego były dotychczas określone w dokumencie pod nazwą: „System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalin na lata 2009-2015”.

W ramach działań skierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinie realizowane były następujące cele operacyjne:

- 1. Koordynacja działań diagnostycznych i profilaktycznych wobec rodzin niewydolnych.*
- 2. Tworzenie optymalnych warunków rozwoju i zaspokajania potrzeb dziecka pozbawionego opieki rodziców.*
- 3. Kompleksowe wspieranie dzieci i rodzin celem odbudowy więzi wewnątrzrodzinnych i przywrócenia właściwego funkcjonowania w społeczeństwie.*

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) opracowano „Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013-2015”. Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Koszalinie nr XXVIII/434/2013 w dniu 28 lutego 2013 roku.

Zapisy tego dokumentu stanowią punkt wyjścia do sformułowania aktualnych, realnych i uzasadnionych celów oraz kierunków realizacji w latach 2013-2015, zadań na rzecz rodziny naturalnej i systemu pieczy zastępczej na terenie Koszalina.

Realizowane w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalin na lata 2009-2015 cele były zbieżne z założeniami i celami Systemu Profilaktyki i Opieki i nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalin na lata 2009-2015.

Gmina Miasto Koszalin w roku szkolnym 2011/2012 była organem prowadzącym dla: 19 przedszkoli publicznych, 13 szkół podstawowych, 9 gimnazjów, 9 szkół ponadgimnazjalnych, 2 placówek szkolnictwa specjalnego, 1 poradni psychologiczno - pedagogicznej, 1 bursy międzyszkolnej i 1 szkolnego schroniska młodzieżowego (*źródło: „Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miasta Koszalin w roku szkolnym 2011/2012”*). W Koszalinie funkcjonują żłobki - 1 Żłobek Miejski – jednostka budżetowa Miasta Koszalina, która prowadzi 5 oddziałów oraz 7 żłobków niepublicznych.

W mieście działają również dwie wyższe uczelnie publiczne: Politechnika Koszalińska i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie oraz jedna niepubliczna Koszalińska Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych. Koszalin posiada dobrze wyposażoną bazę sportową oraz prężnie działające ośrodki kultury, sale widowiskowe, biblioteki. Funkcjonujące w mieście placówki wsparcia dziennego (2 świetlice i 5 Środowiskowych Ognisk Wychowawczych) zapewniają dzieciom pomoc w nauce i organizują czas wolny.

Placówki wsparcia dziennego:

1. Świetlica środowiskowa prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Poznaniu, ul. Żeglarska 17, 75-226 Koszalin,
2. Świetlica środowiskowa prowadzona przez CARITAS Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, ul. Ks. Bpa Cz. Domina 8, 75-061 Koszalin.

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Koszalinie:

1. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Grono”, ul. Piłsudskiego 11, 75-501 Koszalin,
2. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Horyzont”, ul. Bałtycka 2a, 75-331 Koszalin,
3. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Północ”, ul. Wańkowicza 82, 75-448 Koszalin,
4. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Przystań”, ul. Dworcowa 2a, 75-950 Koszalin,
5. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Klub Zacisze”, ul. Ruszczyca 14, 75-654 Koszalin,

Wspieranie rodziny realizowane jest na terenie Koszalina przez szereg instytucji, w tym m.in.: **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie** jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta. W 2012 roku zatrudnił 2 asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z 18 rodzinami. Na zatrudnienie jednego z asystentów pozyskano środki z MPiPS (kwotę 17 843,35 zł wydatkowano ze środków pozyskanych z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Asystent rodziny”). Dzięki wsparciu asystentów dzieci z 3 rodzin biologicznych zostały utrzymane w rodzinie naturalnej i nie trafiły do systemu pieczy zastępczej, natomiast 1 rodzina naturalna została przygotowana do powrotu dzieci z rodziny zastępczej.

Asystenci rodziny realizowali działania w zakresie m.in. pomocy w sprawach urzędowych, uzyskaniu zatrudnienia, pozyskaniu wsparcia rzeczowego dla rodzin.

Ponadto Ośrodek w ramach Klubu Integracji Społecznej, Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej, realizuje programy integracji społecznej i zawodowej, poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne i pedagogiczne) oraz organizuje pomoc dzieciom w nauce w ramach tzw. Pogotowia Lekcyjnego. Zajęcia Pogotowia odbywają się raz w tygodniu, z uwzględnieniem przerwy wakacyjnej.

Dla zdecydowanej większości świadczeń rodzinnych z ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.) wypłacanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, obserwowana jest tendencja malejąca liczby osób uprawnionych, wzrost liczby osób uprawnionych odnotowano w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Tabela nr 5. Zestawienie liczby osób korzystających ze świadczeń w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	Liczba osób korzystających	
	2011 rok	2012 rok
Zasiłki rodzinne	2 833	2 558
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:		
urodzenia dziecka	324	280
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	322	263
samotnego wychowywania dziecka	271	249
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	301	278
rozpoczęcia roku szkolnego	1 865	1 640
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	65	65
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	388	374
Zasiłek pielęgnacyjny	2 124	2 150

Świadczenie pielęgnacyjne	348	462
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 089	997

Dane: MOPS Koszalin

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przepisy ustawy mają na celu m.in. wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów przy jednoczesnym działaniu zmierzającym do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

W roku 2012 wydano 1 479 decyzji w sprawie funduszu alimentacyjnego, w tym tylko 41 odmawiających oraz 44 pozostawiających sprawę bez rozpatrzenia oraz dodatkowo 1374 decyzje zobowiązujące dla dłużników alimentacyjnych (o 510 mniej niż w roku poprzednim).

Tabela nr 6. Liczba wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok	
	kwota świadczeń (w tys. zł)	liczba wniosków	kwota świadczeń (w tys. zł)	liczba wniosków
Fundusz alimentacyjny	5 188,6	1 277	5 397,0	1 195

Dane: MOPS Koszalin

Zwiększenie wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego było odnotowywaną tendencją do podwyższania zasądzonych kwot alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji.

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, powiat zobowiązany jest zapewnić opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej. Rodzicielstwo zastępcze jest formą czasowej opieki nad dzieckiem, które zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw.

Liczba dzieci z Koszalina przebywających w rodzinach zastępczych wyniosła w 2012 roku 246 (2011 – 253).

Tabela nr 7. Rodziny zastępcze w Koszalinie w roku 2011

Rodziny zastępcze	2011
Spokrewnione	139
Niespokrewnione	29
Zawodowe	12
Razem	180

Dane: MOPS Koszalin

Tabela Nr 8. Formy rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie Koszalina w roku 2012

Typ placówki	2012	
	Liczba rodzin i rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze	168	285
w tym: Spokrewnione	108	137
Niezawodowe	49	74
Zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	3	24
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	2	9
Zawodowe specjalistyczne	2	2
Rodzinne domy dziecka	4	39

Dane: MOPS Koszalin

W 2012 roku powstało 27 nowych rodzin, w tym:

- 16 spokrewnionych,
- 9 niezawodowych,
- 2 pomocowe (niezawodowe).

11 dzieci powróciło do rodzin biologicznych (2011-13).

Wzrasta ilość dzieci oczekujących na pilne umieszczenie w pieczy zastępczej. Brak miejsc w rodzinach zastępczych i placówkach na terenie całego kraju powoduje, iż małoletni są pozostawieni w środowiskach patologicznych, gdzie zagrożone jest ich życie i zdrowie, a także prawidłowe funkcjonowanie. Potrzeby miasta w zakresie zapewnienia opieki całodobowej dzieciom są większe niż liczba miejsc w rodzinach zastępczych.

W Koszalinie nie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego. Czas pobytu dziecka w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wydłuża się.

Pieczka zastępcza jest okresowa, a jej celem jest wsparcie rodziny przeżywającej trudność w celu podjęcia właściwych ról społecznych. W roku 2012 do adopcji skierowano 25 dzieci z terenu Koszalina.

W roku 2012 zatrudnionych zostało 2 koordynatorów pieczy zastępczej, każdy z nich miał pod opieką 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

Na zatrudnienie koordynatorów i realizację szkoleń dla rodzin zastępczych wydatkowano środki finansowe w wysokości 32 606,74 zł pozyskane z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” i Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”.

Osobom pełnoletnim mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, zakłady

poprawcze, rodziny zastępcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy w integracji ze środowiskiem. Pomoc ta polega na szeroko rozumianej pracy socjalnej, wyznaczeniu opiekuna osoby usamodzielniającej się, opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia się, przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, przyznaniu pomocy na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym zapewnienia pobytu w mieszkaniu chronionym dla pełnoletnich wychowanków, którzy z różnych względów nie mogą powrócić do domów rodzinnych. Pomoc ta może być przeznaczana na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej - na polepszenie warunków mieszkaniowych, pokrycie wydatków związanych z nauką itp.

W 2012 roku spadła liczba usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych korzystających z pomocy na kontynuację nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz usamodzielnienie pieniężne.

Tabela nr 9. Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń w latach 2011-2012

Rodzaje świadczeń dla osób usamodzielnianych	Liczba osób	
	2011 rok	2012 rok
I. Usamodzielniani z rodzin zastępczych		
pomoc na kontynuację nauki	71	58
zagospodarowanie w formie rzeczowej	17	4
usamodzielnienie pieniężne	10	7
II. Usamodzielniani z placówek opiekuńczo - wychowawczych, zakładów poprawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych		
pomoc na kontynuację nauki	30	25
zagospodarowanie w formie rzeczowej	6	1
usamodzielnienie pieniężne	5	1

Dane: MOPS Koszalin

Formą wsparcia dla pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze lub rodziny zastępcze jest mieszkanie chronione.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia. Zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W 2012 roku w Koszalinie funkcjonowały dwa mieszkania chronione. W mieszkaniu przy ul. Wyspiańskiego zamieszkiwały 3 kobiety, a w mieszkaniu przy ul. Piłsudskiego zamieszkiwał 1 mężczyzna. Mieszkanie chronione przy ul. Piłsudskiego 25/1 zostało oddane do zasobów miasta. Od dnia 01.11.2012r. w mieszkaniu przy ul. Wyspiańskiego zamieszkuje: 3 kobiety i 1 mężczyzna. Dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek przebywających w mieszkaniu chronionym przydzielono pracownika socjalnego, który

z opiekunami usamodzielnienia ma pomagać im w każdej sytuacji i monitorować ich proces usamodzielnienia. Na mieszkania chronione w roku 2012 wydatkowano środki w wysokości 25 865,42 zł.

Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koszalinie

Do zadań Poradni należy m.in:

- diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, w tym: predyspozycji i uzdolnień, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, specyficznych trudności w uczeniu się,
- wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży: szczególnie uzdolnionych, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej, z chorobami przewlekłymi,
- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, oraz ich rodzin.

Realizowane w roku 2012 działania obejmowały m.in.:

ü Organizację warsztatów psychologicznych dla dzieci, młodzieży i rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych:

- „Trudne zachowania u dzieci – jak im zapobiegać, jak sobie z nimi radzić”,
- „Jak sobie radzić z trudnymi emocjami”
- „Stres - mój przyjaciel”
- zajęcia dla klas w zakresie: przemoc rówieśnicza, wykluczenie z zespołu klasowego, przemoc w Internecie, śmierć rówieśnika, rozwód rodziców, kontakt – relacja, tożsamość seksualna, kształtowanie pozytywnego wizerunku siebie w grupie,

ü Współpraca ze szkołami w ramach realizowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów (56 osób),

ü Szkolenia dla dyrektorów,

ü Grupy socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz dla pedagogów szkolnych,

ü Organizowanie oferty edukacyjnej dla młodzieży szczególnie uzdolnionej – „Poza schematem – trening twórczości”, dyżury konsultacyjne pracowników w przedszkolach i szkołach, badania diagnostyczne dzieci z klas baletowych,

Rozwój i prawidłowe funkcjonowanie rodziny wspierane jest również przez placówki oświatowo-wychowawcze, poprzez realizowanie szeregu programów profilaktycznych i terapeutycznych, wśród których są m.in.:

ü Ogólnopolski program „Szkoła bez przemocy”,

ü „Wyginam śmiało ciało” (Szkoła Podstawowa Nr 6) – program mający na celu promowanie zdrowego stylu życia;

ü „Młodzież wolna od uzależnień” (Zespół Szkół Nr 9)

- ü Stop Narkotykom – Alkoholowi - Przemocy (Zespół Szkół Nr 9)
- ü Warsztaty dla rodziców „Kochać i rozumieć” (Zespół Szkół Nr 13)

W działania wspierające ograniczanie na terenie miasta aspołecznych zachowań wśród dzieci i młodzieży realizują na terenie miasta również Policja. Służby włączają się aktywnie w realizację programów i projektów na terenie miasta, w tym m.in.:

- ü Bezpieczne Miasto,
- ü Miejski Program Bezpieczeństwa Dzieci na Drogach,
- ü Nie daj się ustrzelić złodziejowi,
- ü Pro Futuro,
- ü Młody Kierowca też myśli,
- ü Piłka jest jedna drużyny dwie, kibiców całe miasto – kibicujmy po mistrzowsku,
- ü Przyjaciele Gryfusia,
- ü Bezpieczne Wakacje,
- ü Bezpieczeństwo dzieci na drogach,

CEL STRATEGICZNY 3

Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych

Wsparcie osób w podeszłym wieku na terenie miasta realizowane jest w oparciu o dwa cele operacyjne:

1. *Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu.*
2. *Poszerzenie i poprawa świadczonych usług dla osób starszych.*

Starzejące się społeczeństwo stawia przed polityką społeczną nowe wyzwania. W stosunku do osób z tej grupy wiekowej należy kłaść nacisk zarówno na tworzenie warunków dla ich dalszego rozwoju osobistego i zawodowego, aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie, pełnienia różnych ról społecznych, jak również zachowania ogólnej sprawności. Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań w kierunku wspierania aktywności osób starszych w życiu publicznym, kulturalnym, działalności wolontarystycznej oraz utrzymywaniu dłuższej aktywności zawodowej.

Osoby powyżej 60 roku życia stanowią 23% ogółu mieszkańców Koszalina (dane za rok 2011, 2010 – 22%, 2009-21%)

Sytuacja demograficzna, sprawia, że bez działań na rzecz dłuższego pozostawania aktywnym zawodowo i społecznie, trudne może być zapewnienie stabilności systemów zabezpieczenia społecznego, a potencjał osób starszych może w znacznym stopniu zostać niewykorzystany. Upowszechnienie i promocję takich działań miał na celu Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej 2012.

Włączając się w obchody Roku Aktywności Osób Starszych koszalińskie instytucje oraz podmioty działające na rzecz wspierania i rozwiązywania problemów społecznych

zorganizowały szereg imprez, spotkań, warsztatów, szkoleń na rzecz starszego pokolenia. Były to m.in.:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie:

- „Majówka” Seniorzy – Seniorom dla mieszkańców Koszalina,
- „Bajeczny lipiec - biblioterapia międzypokoleniowa” przy współudziale dzieci z 2 Klubów Osiedlowych,
- szkolenie dla kandydatów na wolontariuszy,
- szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- organizacja uroczystości z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych w sali kinowej Centrum Kultury 105,
- udział w Konferencji: „Zdrowie Seniora jako problem medyczny i społeczny” w CK-105,
- impreza andrzejkowa w ramach „Spotkań Rodziny”,
- współorganizacja i aktywny udział (program z kolędami) w Wigilii adresowanej dla mieszkańców naszego miasta na Rynku Staromiejskim.

2. Koszalińska Biblioteka Publiczna:

- „Babcia i dziadek czytają w bibliotece” przy współuczestnictwie koszalińskich przedszkolaków,
- kursy obsługi komputera,
- kurs języka angielskiego,
- dyskusyjne kluby książek,
- Filmowa Akademia Integracji,
- „Książka na telefon” – dowóz osobom niepełnosprawnym i niedowidzącym książek do domów,

3. Bałtycki Teatr Dramatyczny:

- organizowanie spektakli w promocyjnych cenach,

4. Muzeum w Koszalinie:

- cykl spotkań edukacyjnych „Niedziela w muzeum z moją babcią i dziadkiem”,
- cykl comiesięcznych spotkań „Wieczory czwartkowe ze sztuką”,

5. Centrum Kultury 105:

- warsztaty plastyczne „Znajdź swoją pasję”,
- warsztaty wokalne,
- warsztaty filcowania,
- Muzyczna Scena Seniora,
- koncerty i przeglądy zespołów śpiewaczych.

Poza wsparciem materialnym i organizacji szeregu imprez i form aktywizacji dla osób starszych, na terenie Koszalina systematycznie realizowany jest wolontariat osób w wieku starszym (m.in. Koszalińskie Centrum Wolontariatu, Hospicjum im. Świętego Maksymiliana Kolbego).

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewnia się opiekę trzy razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

Właściwie zorganizowana opieka w domu osoby starszej potrzebującej pomocy daje, prócz zapewnienia podstawowych potrzeb bytowych, poczucie bezpieczeństwa oraz zaspokaja potrzebę kontaktu z kimś bliskim. Dzięki spełnieniu tych warunków ludzie starsi, chorzy, niepełnosprawni mogą żyć w miarę samodzielnie, pozostając nadal w miejscu swojego zamieszkania.

W roku 2012 usługami opiekuńczymi objęto 220 osób. Opiekę sprawowało 37 opiekunek etatowych, oraz w zależności od potrzeb, od 6 do 15 osób miesięcznie realizujących usługi na podstawie umowy zlecenia.

Tabela nr 10. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2011-2012

Rodzaj świadczenia	2011	2012
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	218	220
Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych	23	22

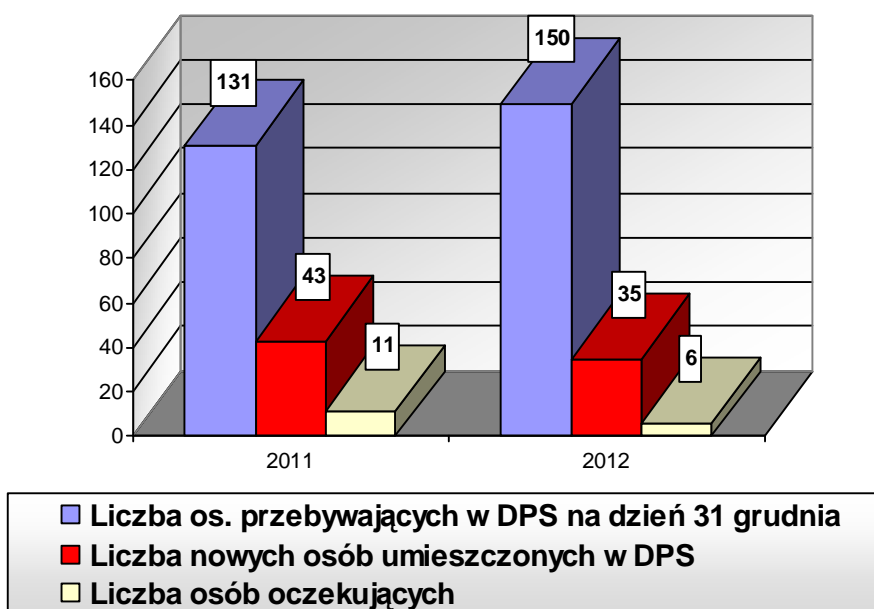
Dane: MOPS Koszalin

Brak możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych wymagających z powodu wieku pomocy innych osób, stwarza konieczność wsparcia tych osób usługami opiekuńczymi i bytowymi świadczonymi całodobowo w formie rodzinnego domu pomocy.

Zadanie to realizowane było w roku 2012 przez Rodzinny Dom Pomocy „Ostoja” przy ul. Żytniej 54A w Koszalinie, na podstawie umowy na świadczenie całodobowych usług bytowych i opiekuńczych w formie rodzinnego domu pomocy dla kobiet w podeszłym wieku. W roku 2012 z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby z Koszalina (w roku 2011 były to również 4 osoby).

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób w podeszłym wieku realizowane jest poprzez podejmowanie również działań integrujących i aktywizujących osoby starsze. Placówką dziennego pobytu dysponuje również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie (Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek” dysponuje 30 miejscami).

Wykres nr 3. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2011-2012

Dane: MOPS Koszalin

W 2012 r. rozpoczęły się pierwsze prace budowlane przy realizacji domu pomocy społecznej w Koszalinie oraz dziennego ośrodka wsparcia dla osób starszych przy ul. Morskiej 108A. Planowany koszt budowy wynosi 7 mln 649 tysięcy złotych.

W obiekcie opiekę znajdzie 88 osób przewlekle chorych oraz 35 starszych osób w dziennym ośrodku wsparcia. Placówka będzie w pełni dostosowana do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Znajdą się w niej pokoje jedno, dwu i trzyosobowe. Przy każdym pokoju zlokalizowane zostaną łazienki.

W obiekcie znajdą się pracownie, sale terapeutyczne, rehabilitacyjne, gabinety pomocy doraźnej. Celem działalności domu pomocy społecznej będzie całodobowe zapewnienie potrzeb bytowych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, zaspokojeniu potrzeb kulturalnych i religijnych, stymulowaniu nawiązywania i utrzymywania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną.

Na chwilę obecną, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie, trwają przygotowania do zlecenia usług opiekuńczych firmie zewnętrznej.

CEL STRATEGICZNY 4

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Realizacja celów operacyjnych Strategii w zakresie poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych obejmuje:

1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień.
2. Zapewnienie większego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i rehabilitacji.
3. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
4. Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej.

Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na terenie miasta realizowane były na podstawie „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2008 - 2012”, przyjętego uchwałą Nr XXII/248/2008 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 2008.

W stosunku do roku 2011 spadła liczba osób, które uzyskały orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności wydawane przez Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie. Systematycznie wzrasta liczba osób, którym przyznawany jest stopień umiarkowany – w 2012 roku 468 (2011 – 459) i znaczny w 2012 roku 468 (2011 – 459).

Tabela nr 11. Liczba wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności przez Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2011	2012
Lekki stopień niepełnosprawności	591	562
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	547	608
Znaczny stopień niepełnosprawności	459	468

Dane: Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych

Orzeczenia Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Koszalinie w 2012 roku przedstawiały się następująco:

1. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (łącznie wydano 195 orzeczeń):
 - niewidome i słabo widzące dzieci – 5 (2011 – 5)
 - zagrożenie niedostosowaniem społecznym – 22 (2011 – 14)
 - niedostosowanie społeczne – 0 (2011 – 1)
 - dzieci i młodzież niedosłysząca i słabo słyszająca – 15 (2011 – 6)
 - upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim – 44 (2011 – 44)
 - upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 19 (2011 – 21)

- z niepełnosprawnościami sprzężonymi 32
 - **niepełnosprawność ruchowa – 29 (2011 – 19)**
 - **autyzm (w tym Zespół Aspergera) – 22 (2011 – 14)**
 - zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze – 7 (2011 – 8).
2. Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania – 84 (2011 -71).

Zadania w zakresie edukacji niepełnosprawnych dzieci i młodzieży realizują m.in.:

- Ü Przedszkole Integracyjne przy ul. Władysława IV (rok szkolny 2012/2013 – łączna liczba dzieci 155, w tym 22 niepełnosprawnych; 2011/2012 – łączna liczba dzieci 139, w tym 24 niepełnosprawnych);
- Ü Szkoła Podstawowa Nr 13 przy ul. Robotniczej 9 (rok szkolny 2012/2013 – łączna liczba uczniów 322, w tym 58 niepełnosprawnych; 2011/2012 – łączna liczba uczniów 228, w tym 14 niepełnosprawnych);
- Ü Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 21 przy ul. Spasowskiego 14 (rok szkolny 2012/2013 – łączna liczba uczniów 240, w tym 26 niepełnosprawnych; 2011/2012 – łączna liczba uczniów 347, w tym 63 niepełnosprawnych);
- Ü Zespół Szkół Nr 2 przy ul. Jedności 9:
 - Gimnazjum Nr 4 (rok szkolny 2010/2011 – łączna liczba uczniów 240, w tym 15 niepełnosprawnych; 2011/2012 – łączna liczba uczniów 251, w tym 16 niepełnosprawnych);
 - V Liceum Ogólnokształcące (rok szkolny 2012/2013 – łączna liczba uczniów 637, w tym 4 niepełnosprawnych; 2011/2012 – łączna liczba uczniów 645, w tym 4 niepełnosprawnych)
- Ü Zespół Szkół Nr 12 przy ul. Połczyńskiej (łączna liczba uczniów uczęszczających do szkoły w roku szkolnym 2012/2013 wynosi 127 uczniów, w 2011 roku- 127);
- Ü Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ul. Rzecznej 5 (łączna liczba uczniów w roku szkolnym 2012/2013 – 110, 2011/2012 – 107);
- Ü Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy przy ul. Wyspiańskiego 4;

Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w 2012, w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju wydała:

- Ü 22 opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju (2011 – 10),
- Ü objęła terapią 60 dzieci.

Aktywizacja osób niepełnosprawnych realizowana jest poprzez rehabilitację społeczną i zawodową, którą na terenie miasta Koszalin prowadzą Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pomoc w wejściu lub powrocie na rynek pracy osobom niepełnosprawnym odbywa się w oparciu o wiele form aktywizacji i wsparcia:

- Ü doradztwo zawodowe;
- Ü realizacja Indywidualnego Planu Działania;
- Ü indywidualne i/lub grupowe szkolenia;

- Ü uczestnictwo w Klubie Pracy;
- Ü wsparcie finansowe pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne,
- Ü organizowanie staży dla osób niepełnosprawnych,
- Ü przyznawanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 473 osoby niepełnosprawne (bezrobotni), w 2011 roku były to 452 osoby. Jest to nieznaczny wzrost. 93 osoby były zarejestrowane jako osoby poszukujące pracy (w 2011 roku – 90).

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie niepełnosprawnych stanowią osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności – 88 %.

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Ogółem w ewidencji PUP odsetek tych osób wynosi ok. 40 % ogółu zarejestrowanych (teren miasta Koszalin) niepełnosprawnych.

Tabela Nr 12. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w ewidencji PUP w latach 2011-2012

	2011	2012
Osoby bezrobotne, w tym:	452	473
z prawem do zasiłku	60	63
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	4	9
z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	47	43
z lekkim stopniem niepełnosprawności	401	421
Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy	90	93

Dane: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

W ramach działań aktywizacyjnych Powiatowego Urzędu Pracy w roku 2012 objęto:

1. rehabilitacją zawodową 8 osób niepełnosprawnych, w tym:
 - w ramach wydatków na szkolenia, wsparcie uzyskało 5 osób (12 130,00 zł),
 - w ramach wydatków na instrumenty rynku pracy, wsparcie uzyskały 3 osoby, które zostały skierowane do odbycia stażu (17 869,00 zł),
2. wsparcie ze środków Funduszu Pracy – 38 osób niepełnosprawnych:
 - zatrudnienie w ramach robót publicznych – 1,
 - szkolenia - 16
 - staż zawodowy – 7
 - prace społecznie użyteczne – 13
3. wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Droga do zatrudnienia” – 11 osób niepełnosprawnych:
 - staż zawodowy – 7,
 - szkolenie – 2,
 - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 2,
4. wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Bez barier jesteśmy aktywni” – 9 osób niepełnosprawnych:

- Indywidualne Plany Działań,
 - warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,
 - indywidualne i grupowe szkolenia w zakresie obsługi komputera,
 - staże zawodowe,
5. szkolenia finansowane ze środków PFRON – 5 osób,

W ramach projektu realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – „Koszaliński Program Integracji Społecznej –START” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej objęto wsparciem 33 osoby niepełnosprawne.

Uczestnictwo w projekcie realizowane jest na podstawie Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych lub Kontraktu Socjalnego.

Na terenie Koszalina działają trzy Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób niepełnosprawnych:

- Ø Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Odrodzenie” przy ul. Odrodzenia 34 - od 1 marca 2012 roku prowadzony przez Fundację na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi „Nowe życie”
- Ø Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi przy ul. Zwycięstwa 119 – od 1 marca 2012 roku prowadzony przez Fundację na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi „Nowe życie”
- Ø Środowiskowy Dom Samopomocy w Koszalinie przy ul. Budowniczych 6, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Koszalinie

Mając na celu promocję ochrony zdrowia psychicznego, zapobieganie zaburzeniom psychicznym, zapewnienie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz innych form wsparcia i pomocy w lutym 2013 r. Uchwałą Rady Miejskiej nr XXVII43/2013 przyjęto do realizacji „Programu ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015”.

Założeniem Programu jest dążenie do:

- 1) upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego, promocji zdrowego stylu życia,
- 2) zwiększenia dostępności do różnych form środowiskowej opieki i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, samopomocy środowiskowej, wspierania zatrudnienia,
- 3) koordynacji zadań związanych z realizacją polityki zdrowotnej w zakresie zdrowia psychicznego.

Działania te pozwolą na skuteczniejszą ochronę praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz umożliwią im funkcjonowanie w rodzinie i środowisku lokalnym. Program zakłada realizację celów i kierunków działania w oparciu o diagnozę problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań, w drodze budowania i udoskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi zaangażowanymi w ochronę zdrowia psychicznego.

Za realizację, koordynowanie i monitorowanie działań określonych w Programie odpowiedzialny jest powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zespół Koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

CEL STRATEGICZNY 5

Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom

Problemy wynikające ze spożywania alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również ogólny stan zdrowia społeczeństwa, zdolność do konkurencji na rynku pracy a także na relacje w rodzinie, z rówieśnikami i środowisku rodzinnym.

W ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych realizowane są dwa cele operacyjne:

- 1. Zmniejszenie rozmiarów problemów związanych z uzależnieniami, które aktualnie występują.*
- 2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów.*

W realizację działań zaangażowane są m.in.:

- ü Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ü Policja,
- ü Straż Miejska,
- ü Zespół Interdyscyplinarny,
- ü Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień,
- ü Rada ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Prezydencie Miasta,
- ü Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ü organizacje pozarządowe.

Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy na terenie miasta oparte jest o:

1. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2014 (Uchwała nr LX/701/2010 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 października 2010 roku).
2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2014 (Uchwała nr LX/700/2010 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 października 2010 roku).
3. Gminny Program Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015 (Uchwała nr XV/181/2011 z dnia 27 października 2011 roku).

W 2012 roku o 23 % wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. Od 2009 roku wzrasta liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka, dla których dominującą przestanką jest alkoholizm (2010 – 134 osoby, 2009 – 120 osób).

Tabela nr 13. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w I. 2011-2012

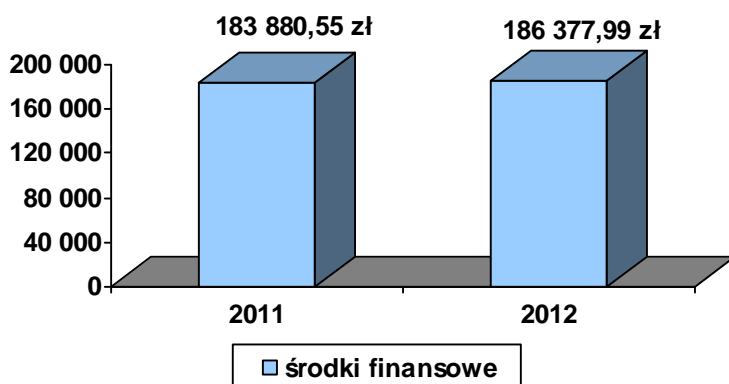
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	2011	2012
Alkoholizm	166	204
Narkomania	12	11

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie

Zarówno Program Przeciwdziałania Narkomanii jak i Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest ze środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki przeznaczone przez na realizację działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii w roku 2012 są na porównywalnym poziomie w odniesieniu do roku 2011.

Wykres nr 4. Wysokość środków poniesionych na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii w I. 2011-2012

Dane: Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień

Na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie na realizację działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii przyznano dotacje:

1. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii – 77 580,00 zł (2011 - 84 306,66 zł).
2. Stowarzyszenie Profilaktyki i Terapii „Młodzi Młodym” – 17 000,00 (2011 - 10 000,00 zł).

Ponadto w ramach realizacji zadań programowych podjęto szereg innych działań, w tym m.in.:

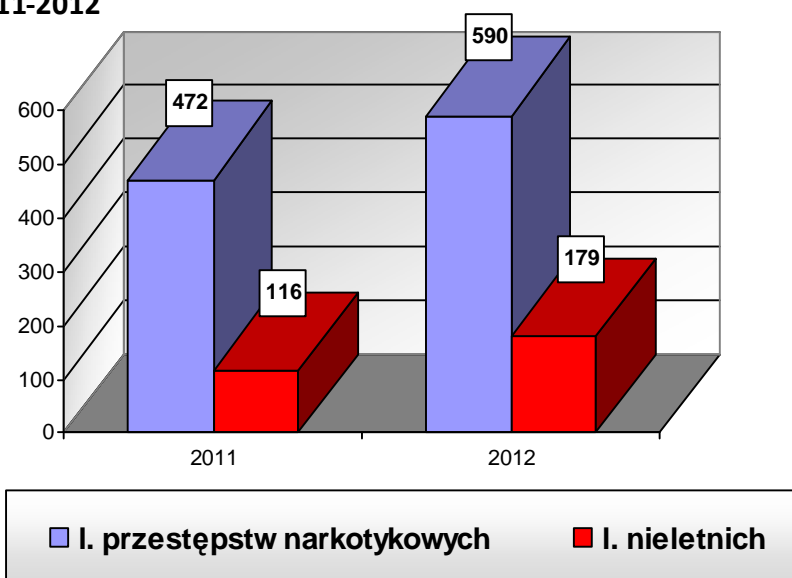
1. współorganizacja stanowiska na Targach Zdrowia (prezentacja multimedialna pokazująca działalność PTZN oraz działającego tam Ośrodka Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży),
2. zakup sprzętu na potrzeby Zespołu ds. Nieletnich i Prewencji Kryminalnej Komendy Miejskiej Policji,

3. zakup sprzętu diagnostycznego dla Zakładu Karnego – Oddziału Terapeutycznego,
 4. zakup spektaklu teatralnego „Syn” oraz spektaklu „Kumpel” dla uczniów koszalińskich szkół w ramach profilaktyki szkolnej,
 5. zakup profilaktycznego spektaklu słowno-muzycznego „Zaczarowany komputer” dla najmłodszych dzieci ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 6. działania profilaktyki uniwersalnej w formie organizacji wieczoru wigilijnego dla dzieci ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych (w tym zabawa z ELFAMI, poczęstunek, spotkanie z Mikołajem, paczki),
 7. realizacja zadań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców miasta, w szczególności młodzieży szkolnej zagrożonej nadużywaniem substancji psychoaktywnych – w ramach tego zadania zakupiono sprzęt diagnostyczny na potrzeby Zespołu ds. Nietletnich i Prewencji Kryminalnej Komendy Miejskiej Policji.
- Na realizację w/w przedsięwzięć przeznaczono łącznie kwotę 91.797,99 zł.

Podejmowane przez Miasto przedsięwzięcia miały na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, zaś w szkołach realizowane były programy profilaktyczne i prewencyjne we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w zakresie bezpieczeństwa Miasta. Działania miały na celu przyczynienie się w istotny sposób do rozszerzania wachlarza usług terapeutycznych i wspierających osoby z obszaru uzależnień od środków psychoaktywnych.

W 2012 r. ujawniono o 25% więcej, w odniesieniu do roku 2011 przestępstw określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Wzrost ilości ujawnionych przestępstw narkotykowych o 118 w stosunku do roku poprzedzającego, co świadczy o skutecznych działaniach policji. Nastąpił natomiast ok. 50% wzrost, w odniesieniu do roku 2011, w zakresie przestępstw narkotykowych wśród nieletnich (ze 116 – 2011, do 179 w roku 2012).

Wykres nr 5. Liczba przestępstw narkotykowych ogółem, w tym czyny karalne nieletnich w l. 2011-2012

Dane: Komenda Miejska Policji

Według danych Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie w 2012 roku hospitalizowano 3 osoby poniżej 18 r. ż. hospitalizowanych z powodu zażycia substancji psychoaktywnych (w 2011 roku – 0).

Wg danych Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie:

- Ü sprawcami czynów, wykazanych w powyższym wykresie, byli chłopcy w wieku 15-17 lat (jest to tendencja nie ulegająca zmianom),
- Ü przypadki łamania przepisów Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dotyczyły przeważnie posiadania przez młodych ludzi niewielkich ilości środków odurzających oraz udzielania ich rówieśnikom,
- Ü widoczny stał się powrót do spożywania i obrotu substancjami psychoaktywnymi w formie marihuany oraz dopalaczy.

Rozmiar problemów związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu zobowiązuje instytucje różnego szczebla do rozszerzania i skoordynowania działań profilaktyczno - edukacyjnych, interwencyjnych oraz leczniczo rehabilitacyjnych.

Zadania podejmowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane były w szczególności poprzez działania tj.:

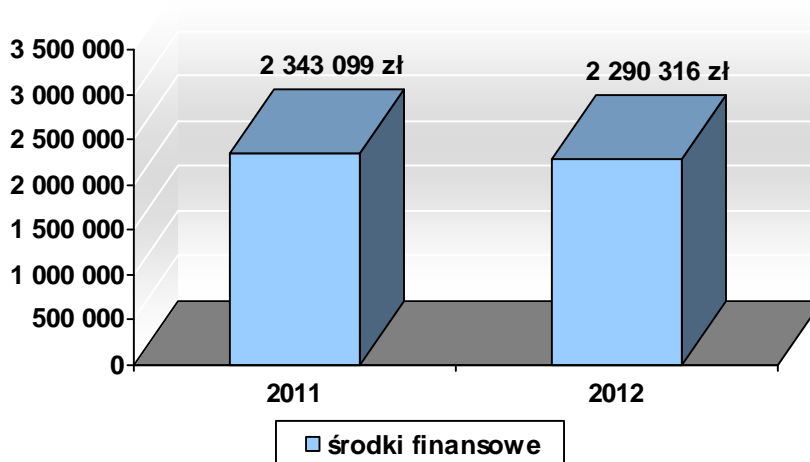
- Ü profilaktyka szkolna ,
- Ü w zakresie form spędzania czasu wolnego m.in.:
 - urządzenie placów zabaw,
 - wspieranie uczniowskich klubów sportowych,
 - umożliwienie korzystania z basenu przez dzieci i młodzież szkolną „za złotówkę”,
 - organizacja czasu wolnego,
 - współorganizacja imprez okolicznościowych dla dzieci i młodzieży,
- Ü podejmowanie działań wspólnie z Komendą Miejską Policji w zakresie realizacji programu Bezpieczne Miasto oraz PRO-FUTURO,
- Ü profilaktyka edukacyjno-informacyjna dla mieszkańców i współorganizowanie lokalnych i ogólnopolskich kampanii w zakresie problematyki uzależnień, finansowanie wypoczynku letniego,
- Ü wspieranie programów profilaktycznych dla dzieci oraz ich rodzin realizowanych przez MOPS,
- Ü wspierania organizacji pozarządowych,
- Ü wspieranie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu,
- Ü organizacja szkoleń grup zawodowych w zakresie uzależnień,
- Ü współtworzenie wojewódzkiego informatora organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką społeczną.

W ramach realizacji programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałającym patologiom społecznym dzieci i młodzieży, w tym uzależnieniom i wykluczeniu

społecznemu Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w 2012 roku podejmowała działania t.j.:

- „Alternatywne sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych”,
- „Złość, agresja – jak sobie radzić”,
- „Zachowania ryzykowne – kiedy występują i o czym świadczą”,
- „Jak rozpoznawać uzależnienie do Internetu”

Wykres nr 6. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w I. 2011-2012

Dane: Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień

Tabela nr 14. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w I. 2011-2012

		2011	2012
1.	Liczba dokonanych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	32	73
2.	Liczba wniosków, które wpłynęły o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym	113	112
3.	Liczba posiedzeń motywacyjnych	33	36
4.	Liczba osób wobec których skierowano wniosek o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	49	100

Dane: Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programów jest corocznie przedkładane Radzie Miejskiej.

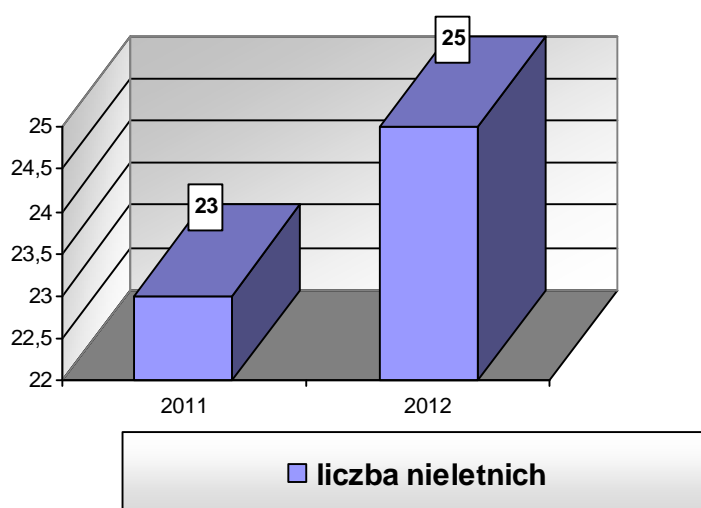
W ramach działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie miasta podejmowane były również działania:

- konferencja o negatywnych skutkach kierowania pojazdem po spożyciu alkoholu, zrealizowana w ramach „Tygodnia z Politechniką Koszalińską”,

- Festyn Rodzinny zorganizowany przez Kurię Biskupią Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej w ramach corocznej pielgrzymki trzeźwości,
- Działania profilaktyczno-edukacyjne w ramach kampanii „Alkohol wciąga na samo dno”,
- Program edukacyjno-profilaktyczny „Młody Kierowca Też Myśli”,
- Akcja „Ty się bawisz inni śpią”, której celem jest zapobieganie zakłócaniu porządku w rejonie dyskotek i miejsc zorganizowanej zabawy.

Prowadzone w 2012 roku działania pozwoliły na ujawnienie 25 nieletnich będących pod działaniem alkoholu (w 2011 r. było ich 23). Niektórych z nich objęto procedurą *Karty Nieletniego*, jako osoby zagrożone demoralizacją.

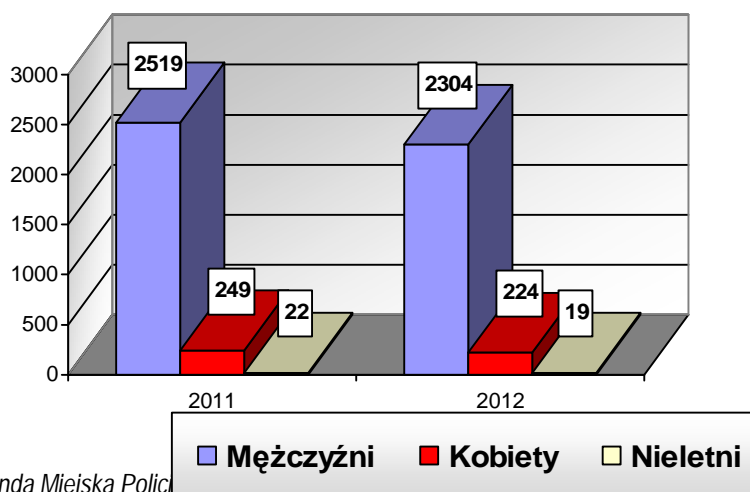
Wykres nr 7. Liczba nieletnich ujawnionych pod wpływem alkoholu w I. 2011-2012

Dane: Komenda Miejska Policji

W stosunku do roku 2011, o 9 % spadła liczba osób przebywających w Ośrodku Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi (Izba Wytrzeźwień).

Wykres nr 8. Liczba osób przebywających w Ośrodku Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi w I. 2011-2012

Dane: Komenda Miejska Policji

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Koszalina na lata 2011 – 2015 został przyjęty Uchwałą Nr XV/181/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 października 2011 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015”.

Założenia Programu na lata 2011 – 2015:

- 1) zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Koszalina wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- 3) promowanie trzeźwego stylu życia,
- 4) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie,
- 5) tworzenie systemu współpracy wszystkich instytucji i organizacji funkcjonujących w mieście w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- 6) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy rodzinie przez systematyczne szkolenia,
- 7) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 8) oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 9) działania monitorujące i wspierające w rodzinach uwikłanych w przemoc.

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie miasta realizują m.in.:

- ü Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- ü Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja”
- ü Dom Samotnej Matki „Dar Życia”
- ü Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON
- ü Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ü Zespół Interdyscyplinarny
- ü Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- ü szkoły i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Koszalin
- ü służba zdrowia
- ü Policja
- ü Prokuratura Rejonowa
- ü Sąd Rejonowy
- ü Straż Miejska
- ü organizacje pozarządowe.

Realizacja założeń Programu realizowana była poprzez organizowanie:

- szkoleń, warsztatów,
- rozpowszechnianie informacji o programach profilaktycznych,
- dystrybucja ulotek, plakatów, broszur,
- prowadzenie grup wsparcia dla rodziców i dzieci,

- prowadzenie i udział w kampaniach edukacyjnych i informacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

W 2012 roku Ośrodek prowadził dwa Punkty Informacyjno-Konsultacyjne (jeden – w siedzibie MOPS przy Al. Monte Cassino 2, drugi – w siedzibie Rady Osiedla Lechitów przy ul. Radogoszczańskiej 12B). Wszystkie PIKi stanowią uszczelnienie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Łącznie w 2012 r. w obu Punktach Informacyjno – Konsultacyjnych MOPS przyjęto 179 zgłoszeń, z których 65 skierowano na odpowiedni Rejon Pracy Socjalnej celem sprawdzenia sytuacji - pozostałe zgłoszenia dotyczyły udzielenia informacji lub też zostały bezpośrednio załatwione na miejscu.

Osobami które przeważnie zgłaszały przemoc były głównie kobiety (w 146 przypadkach, mężczyźni – w 33). Na podstawie ogółu zgłoszeń w Punktach Informacyjno – Konsultacyjnych wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 42 sprawach, z czego w 19 przypadkach bezpośrednio w PIK.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły „Niebieskie Karty” założone przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie, Policję, przedstawicieli Oświaty.

Łącznie w 2012 roku zarejestrowano 102 „Niebieskie Karty”, w tym:

- ü 64 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (w 2011 roku 88),
- ü 21 przez Policję,
- ü 12 w szkołach,
- ü 5 przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskiej Karty” przedstawiały się następująco:

Tabela nr 15. Dane dotyczące przemocy w I. 2011-2012

	2011	2012
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych, w tym procedura „Niebieskiej Karty”	3 394 39	2 750 19
Liczba pokrzywdzonych w wyniku stosowania przemocy domowej, w tym		
- kobiet	37	15
- mężczyzn	2	4
- dzieci do lat 13	16	12
- nieletni od 13 do 18 lat	11	8
Liczba sprawców przemocy domowej	39	19

Dane: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za rok 2012

W odniesieniu do roku 2011 zmalała liczba interwencji domowych ogółem, jak również interwencji dotyczących przemocy domowej (o 50%).

Z analizy „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w 2012 roku wynika, że przemoc dotyczyła różnych grup społecznych, zaś osobami wobec których stosowana była przemoc

są głównie osoby dorosłe - 88,23%, przemoc wobec dzieci dotyczyła – 11,77%. Zaznaczyła się także płeć osób poszkodowanych – były to głównie kobiety – w 84,44% przypadkach, z czego wynika że w Koszalinie mamy do czynienia głównie z przemocą domową wobec kobiet.

W 61,77% przypadków osoba podejrzana o stosowanie przemocy nadużywała alkoholu lub innych substancji odurzających (4,90%), zaś w 33,33% przypadków do zdarzeń przemocowych dochodziło bez udziału jakichkolwiek używek.

Jako główne formy przemocy u osób dorosłych uznano takie, które występowały w ponad 60% przypadków: przemoc fizyczna - popychanie (83,33%), uderzanie (67,77%), przemoc psychiczna - wyzwiska (98,88%), poniżanie (94,44%), groźby (93,33%), ciągłe niepokojenie (83,33%), krytykowanie (81,11%), ośmieszanie (75,55%), kontrolowanie (61,11%).

Według danych MOPS Koszalin zjawisko przemocy najczęściej odnotowywano na osiedlach: Lechitów (40 zgłoszeń), Wspólny Dom (23 zgłoszenia), Tysiąclecia (16 zgłoszeń), Nowobramskie (14 zgłoszeń). Powyższe dane potwierdzają konieczność systemowego oddziaływania na lokalną społeczność w zakresie zjawiska przemocy, szczególnie na Osiedlu Lechitów, które było jednym z dwóch okręgów, na terenie Koszalina, w których w 2011 roku realizowano Program Aktywizujący Osiedlową Społeczność do reagowania na niepożądane zjawiska. Drugim z Osiedli, w którym realizowany był taki program było Osiedle Jedliny, gdzie w 2012 roku wystąpiło tylko 1 zgłoszenie zjawiska przemocy, co stanowi sukces prowadzonych działań.

Mimo wzrostu świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz praw osób doznających przemocy nadal jednak wiele osób dotkniętych przemocą nie składa zawiadomień, lub wycofuje składane zawiadomienia. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest wstyd i strach przed rodziną, sąsiadami, otoczeniem, brak wiary we własne możliwości, w skuteczność uzyskania właściwej pomocy.

CEL STRATEGICZNY 6

Zwiększenie koordynacji działań organizacji pozarządowych i rozwój wolontariatu

W ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w kwestii organizacji pozarządowych i rozwoju wolontariatu realizowane są dwa cele operacyjne:

- 1. Ocena potrzeb i działań organizacji pozarządowych na terenie gminy.*
- 2. Zwiększenie obszarów współpracy pomiędzy poszczególnymi organizacjami pozarządowymi.*

Koordinacją działań organizacji pozarządowych na terenie miasta zajmuje się Referat Organizacji Pozarządowych, przy Wydziale Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koszalinie. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Miasta Koszalina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok 2012 zostanie przedstawione Radzie Miejskiej Miasta oddzielnie.

W 2012 roku za priorytetowe na terenie miasta Koszalina uznano cele:

- 1) pomoc społeczna,

- 2) ochrona i promocja zdrowia,
- 3) kultura, sztuka, edukacja, historia i ochrona dziedzictwa narodowego,
- 4) kultura fizyczna i turystyka,
- 5) aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i rozwój przedsiębiorczości,
- 6) ekologia i ochrona zwierząt,
- 7) działania w ramach Europejskiego Roku Seniora.

Współpraca miasta z organizacjami pozarządowymi realizowana jest w wymiarach:

- finansowym – polegającym głównie na udzielaniu dotacji Organizacjom, które w wyniku przeprowadzonych postępowań konkursowych wykonywały zadania publiczne,
- pozafinansowym – opartym na konsultacjach i wymianie informacji pomiędzy Miastem a Organizacjami.

Prawie 71 % środków finansowych została przeznaczona na zadania z zakresu kultury fizycznej. W dalszej kolejności największy udział mają zadania z zakresu pomocy społecznej stanowiące w całości środków 13 % oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska stanowiące 6 %. Następnie 5 % udział stanowią środki przekazywane na administrację publiczną, a także kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego 2,5 %. Na zadania dotyczące ochrony zdrowia przeznaczono niespełna 1,5 % środków.

Najmniej przekazanych środków stanowiły działania z zakresu turystyki 0,2 % oraz bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej 0,3%.

Wydatkowane środki na zadania na terenie miasta przedstawiają się następująco:

Tabela nr 16. Wydatkowanie środków na zadania na terenie miasta w latach 2011 - 2012

L.p	Rodzaj zadania publicznego	2011	2012
1.	Turystyka	9 728	19 990
2.	Administracja publiczna	609 928	478 921
3.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22 000	27 000
4.	Ochrona zdrowia	143 650	135 057
5.	Pomoc społeczna	437 393	1 282 231*
6.	Edukacyjna opieka wychowawcza	31 000	25 898
7.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	564 142	569 516
8.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	537 313	250 850
9.	Kultura fizyczna i sport	4 549 088 2 300 000**	4 626 352 2 307 559**

*kwota 850 484 zł stanowi środki finansowe otrzymane w ramach zadania zleconego przez administrację rządową na „prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy typu A,B i C”,

**w tym dotacja przyznana na podstawie ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.) oraz uchwały Nr V/33/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 20 stycznia 2010 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Koszalin.

Dane: UM Koszalin, Referat Organizacji Pozarządowych

W ramach współpracy niefinansowej realizowano m.in.: konsultacje społeczne oraz udostępnianie pomieszczeń Urzędu Miejskiego w Koszalinie. Organizacje są także informowane w zakresie dotyczącym prawidłowego wypełniania dokumentów, zmian w przepisach prawnych, zasad sporządzania i opisywania dokumentów księgowo-finansowych.

W ramach realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi uchwałą powołano do działania Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego. W skład Rady wchodzi przedstawiciele Rady Miejskiej, Prezydenta Miasta, organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Rada w toku swojej działalności wyraziła opinie m.in. w zakresie:

- projektów uchwał,
- wsparcia finansowego,
- członków komisji konkursowych,
- projektu Strategii Rozwoju Koszalina.

Przedmiotem działalności Rady stanowią również dyskusje panelowe na temat opracowywanych dokumentów tj. Diagnoza społeczno-gospodarcza Miasta Koszalin oraz założeń strategicznych do aktualizowanej Strategii Rozwoju Koszalina.

Organizacją wolontariatu na terenie miasta zajmuje się kilkanaście organizacji i placówek, w tym m.in.:

1. Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie, ul. Morska 43, Koszalin.
2. Koszalińskie Centrum Wolontariatu, ul. Zwycięstwa 168 75-612 Koszalin.
3. Hospicjum im. Świętego Maksymiliana Kolbego w Koszalinie ul. Zdobywców Wału Pomorskiego 80 75-136 Koszalin.
4. Schronisko dla bezdomnych zwierząt ul. Mieszka I 55 75-001 Koszalin.
5. Dom Samotnej Matki „Dar Życia” ul. Wojska Polskiego 13 75-061 Koszalin.
6. Stowarzyszenie APERTO, ul. Piłsudskiego 6/2 75-511 Koszalin.
7. Polski Czerwony Krzyż, ul. Grunwaldzka 20 75-241 Koszalin.
8. Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, ul. Domina 8 75-061 Koszalin.
9. Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „NADZIEJA”, ul. Harcerska 17 75-073 Koszalin.

Dodatkowo na terenie miasta funkcjonują Kluby Wolontariuszy przy szkołach:

1. Szkolny Klub Wolontariusza przy Gimnazjum nr 11 im. Lotników Polskich, ul. Sportowa 19 75-503 Koszalin.
2. Szkolny Klub Wolontariusza przy Zespole Szkół nr 2 im. Stanisława Lema, ul. Jedności 9 75-401 Koszalin.
3. Młodzieżowy Klub Wolontariusza przy Gimnazjum nr 6, ul. Dąbka 1 75-354 Koszalin.

**Sprawozdanie ilościowe z realizacji
Koszalińskiego Programu Wspierania Wychodzenia z Bezdomności
i Łagodzenia jej Skutków 2010-2015 „DROGOWSKAZ”
za 2012 rok**

Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków 2010-2015 „DROGOWSKAZ” został przyjęty Uchwałą NR LX/702/2010 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 października 2010 roku.

W związku z faktem, iż Program nie posiada własnego budżetu, jego cele realizowane są przez poszczególne instytucje oraz organizacje pozarządowe z terenu Koszalina pracujące na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Głównym celem Programu jest „udoskonalenie systemu pomocy osobom bezdomnym na terenie miasta Koszalina poprzez kompleksowe działania o charakterze profilaktycznym, aktywizującym i osłonowym, mające na celu zapewnienie osobom bezdomnym niezbędnych warunków i stworzenie szans na wyjście z bezdomności i powrót do życia w środowisku lokalnym”.

Osiągnięcie celu głównego warunkuje realizacja kierunkowych działań w następujących zakresach:

1. Profilaktyka bezdomności (diagnoza środowisk zagrożonych bezdomnością, budowanie modelu współpracy z osobami bezdomnymi, dążenie do zmiany wizerunku bezdomnych w odbiorze społecznym),
2. Działania osłonowe dla osób dotkniętych problemem bezdomności (zapewnienie schronienia i opieki zdrowotnej, zapewnienie posiłku, odzieży i pomocy finansowej),
3. Aktywna integracja osób bezdomnych i zapobieganie wykluczeniu społecznemu (aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezdomnych).

Realizacja Programu pozwala na osiągnięcie celu strategicznego 1 „Redukowanie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do marginalizacji społecznej”, w tym celu operacyjnego 3 „Budowa zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności” „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalin na lata 2009 – 2015”.

REZULTATY PROGRAMU ZA 2012 ROK:

KIERUNEK 1: PROFILAKTYKA BEZDOMNOŚCI

Realizatorami Kierunku 1 są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Budynków Mieszkalnych, Koszalińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Spółdzielnie Mieszkaniowe, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Koszalin, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, zakłady karne, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON.

Realizacja kierunku 1 polegała na:

- współpracy podmiotów w zakresie diagnozy problemu bezdomności,
- współpracy służb miejskich w zakresie opracowania mapy miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie Miasta oraz informowaniu o ofercie pomocy,
- udzielaniu asysty Straży Miejskiej pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji statutowych zadań,
- przeprowadzaniu kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych,
- przeprowadzeniu „Akcji ZIMA” (Policja, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej) w związku z zimowym spadkiem temperatur i liczeniem osób bezdomnych,
- zatrzymywaniu osób bezdomnych, które dopuściły się złamania prawa,

Przedmiotowej informacji udzielili: Straż Ochrony Kolej, Straż Miejska oraz Komenda Miejska Policji.

Tabela nr 17 Liczba interwencji służb mundurowych wobec osób bezdomnych w roku 2012

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Łącznie
Liczba interwencji z udziałem osób Bezdomnych w tym:	SM, SOK, KMP	18	355	0	373
wykroczenia	SM, SOK, KMP	3	42	0	45
przestępstwa	SM, SOK, KMP	0	5	0	5
pouczenia	SM, SOK, KMP	14	150	0	164
Liczba osób bezdomnych przewiezionych do OTIONu	SM, SOK, KMP	4	118	0	122
Liczba osób bezdomnych – sprawców czynów karalnych	SM, SOK, KMP	0	0	0	0
Liczba osób bezdomnych objętych pomocą w ramach AKCJI ZIMA, w tym:	SM, SOK, KMP	22	162	0	184
- poinformowanych o możliwościach uzyskania pomocy	SM, SOK, KMP	21	163	0	184
- przewiezionych do schroniska/noclegowni	SM, SOK, KMP	0	6	0	6
- przewiezionych do OTIONu	SM, SOK, KMP	0	2	0	2

KIERUNEK 2: DZIAŁANIA OSŁONOWE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM BEZDOMNOŚCI

Realizatorami Kierunku 2 są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, ośrodki terapeutyczne, kluby abstynenta, Zarząd Budynków Mieszkalnych, Urząd Miasta Koszalin.

Realizacja kierunku 2 polegała na:

- zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych osób bezdomnych, w tym: zamieszkujących w Schronisku dla osób bezdomnych, osób, które utraciły tytuł prawny do dotychczas zajmowanego lokalu w wyniku wyroku Sądu orzekającego eksmisję z lokalu:
 - z prawem do lokalu socjalnego,
 - bez prawa do lokalu socjalnego,
- zabezpieczeniu schronienia w placówkach o różnym standardzie (schronisko, noclegownia, placówka dzienna) i opieki zdrowotnej,
- zabezpieczeniu gorącego posiłku, niezbędnego ubrania dla osób bezdomnych,
- zabezpieczeniu usług w zakresie prania, higieny osobistej,
- przyznawaniu pomocy finansowej osobom bezdomnym,
- świadczeniu pracy socjalnej na rzecz osób bezdomnych,
- realizacji programów i projektów wychodzenia z bezdomności.

Przedmiotowej informacji udzielili: Spółdzielnie Mieszkaniowe, Koszalińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Zarząd Budynków Mieszkalnych, ANON, OTION, CARITAS, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika.

Tabela nr 18 Liczba zadłużonych lokali mieszkalnych w roku 2012

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika
Łączna liczba mieszkań	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	24 604*
Liczba lokali socjalnych	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	676*
Liczba lokali z zadłużeniem poniżej wartości 3 – miesięcznego czynszu	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	7 016*
Liczba lokali z zadłużeniem powyżej wartości 3 – miesięcznego a poniżej wartości 12 – miesięcznego czynszu	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	1 028*
Liczba lokali z zadłużeniem powyżej wartości 12- miesięcznego czynszu	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	868*

* Uśredniona wartość liczbowa z uwzględnieniem 4 kwartałów 2012 roku.

Wykres nr 9 Zadłużenie lokali w poszczególnych kwartałach 2012 roku

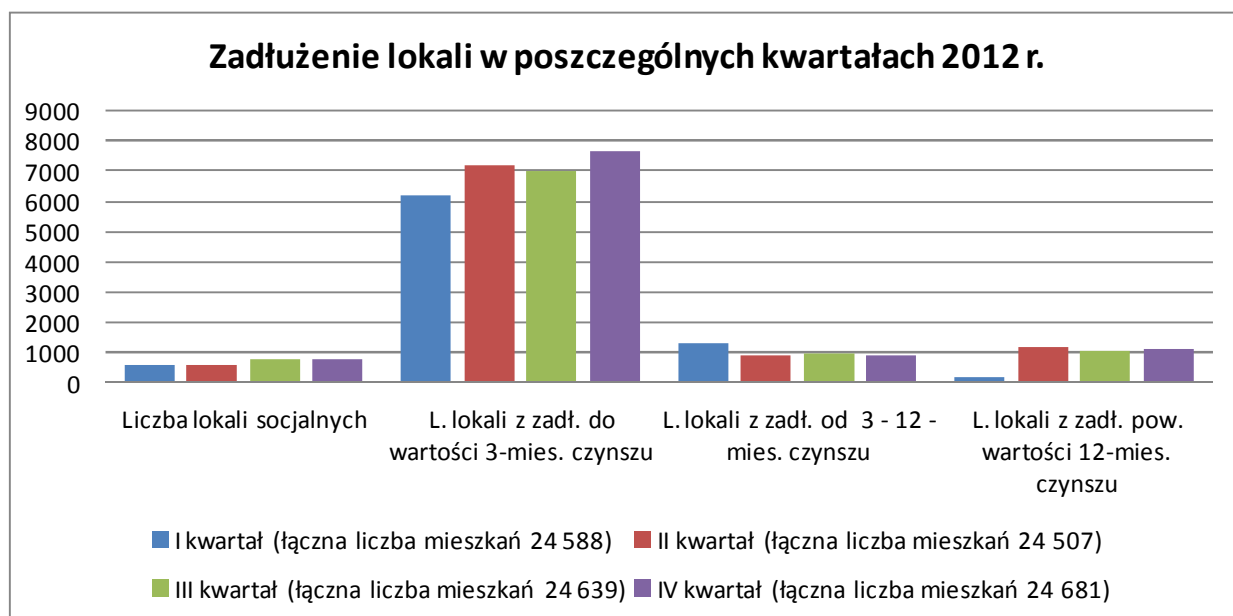
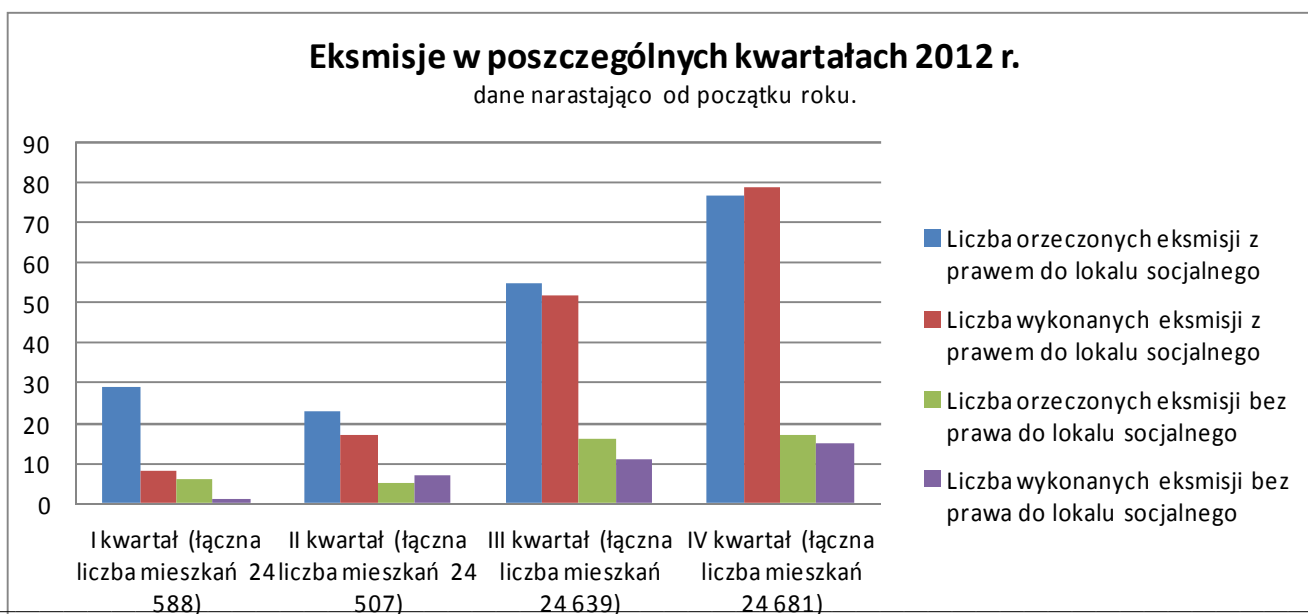

Tabela nr 19 Dane dotyczące eksmisji w roku 2012

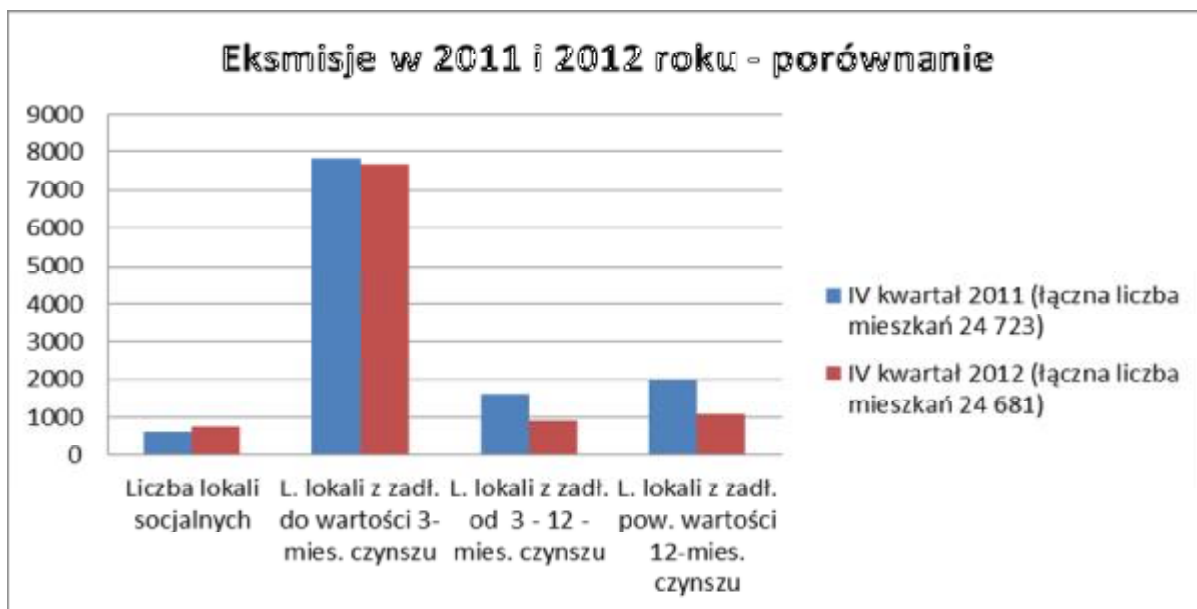
Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika
Liczba orzeczonych sądowo eksmisji z prawem do lokalu socjalnego	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	77
Liczba orzeczonych sądowo eksmisji bez prawa do lokalu socjalnego	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	17
Liczba zrealizowanych/wykonanych wyroków eksmisyjnych z prawem do lokalu socjalnego	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	79
Liczba zrealizowanych/wykonanych wyroków eksmisyjnych bez prawa do lokalu socjalnego	SM „Na Skarpie”, SM „Jutrzenka”, SM „PRZYLESIE”, KTBS, ZBM, SM „Nasz Dom”, SM „Jaskółka”	15

Wykres nr 10 Eksmisje w poszczególnych kwartałach 2012 roku

Liczba eksmisji w IV kwartale 2012 i 2011 roku jest porównywalna, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 11 Eksmisje w 2011 i 2012 roku

Wykres nr 12 Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie terapii, hospitalizacji, pomocy lekarskiej w poszczególnych kwartałach 2012 roku

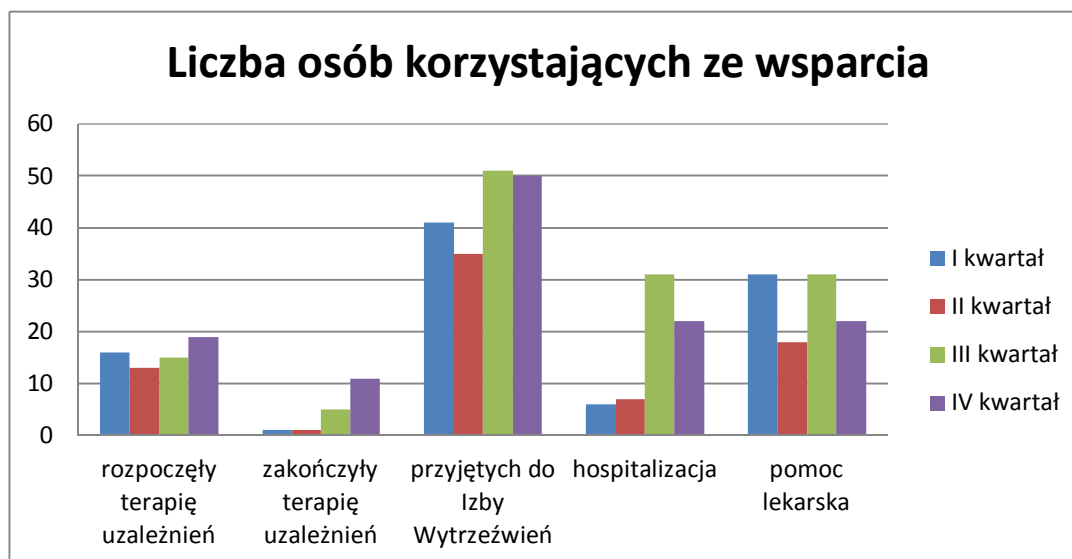

Tabela nr 20 Liczba osób, korzystających ze wsparcia w formie terapii, hospitalizacji, pomocy lekarskiej w 2012 roku

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	łącznie
Liczba osób bezdomnych, które rozpoczęły terapię	ANON	14	49	0	63
Liczba osób bezdomnych, które zakończyły terapię	ANON	4	14	0	18
Liczba osób bezdomnych przyjętych do Izby Wytrzeźwień	OTiON	3	174	0	177
Liczba osób bezdomnych hospitalizowanych krócej niż 3 dni	SW im. M. Kopernika,	2	39	0	41
Liczba osób bezdomnych hospitalizowanych dłużej niż 3 dni	SW im. M.Kopernika	4	21	0	25
Liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy lekarskiej	SW im. M.Kopernika	8	94	0	102

W odniesieniu do roku 2011, w roku 2012 wzrosło zapotrzebowanie oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w formie łaźni, prania odzieży, ciepłego posiłku, odzieży i żywności.

Wykres nr 13 Korzystanie ze wsparcia w formie łaźni, prania odzieży, ciepłego posiłku, odzieży i żywności

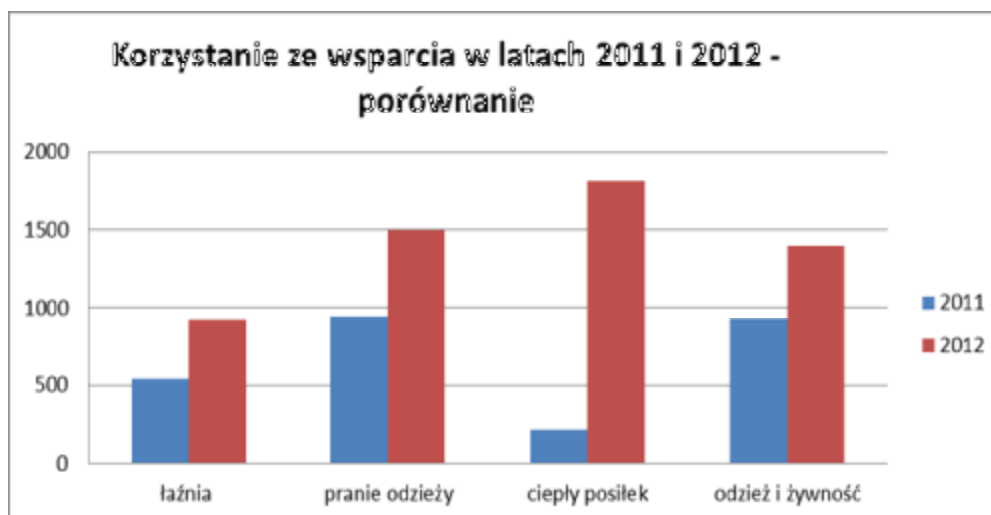

Tabela nr 21 Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w formie łaźni, prania odzieży, ciepłego posiłku, odzieży i żywności w roku 2012

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Liczba osób, które skorzystały z łaźni (tym osoby bezdomne)	CARITAS	161	233	266	253
Liczba osób, które skorzystały z możliwości prania odzieży (w tym osoby bezdomne)	CARITAS	322	400	419	356
Liczba osób bezdomnych, które skorzystały z pomocy w postaci zakupu leków	CARITAS	0	8	3	4
Liczba osób, które skorzystały z ciepłego posiłku (w tym osoby bezdomne)	CARITAS	223	213	684	693
Liczba osób, które skorzystały z pomocy w postaci odzieży i żywności (w tym osoby bezdomne)	CARITAS, PKPS, PCK	435	359	230	374

W 2012 roku, odniesieni do 2011 wzrosła liczba osób korzystających z placówek dla osób bezdomnych. Najwięcej osób bezdomnych skorzystało z placówek w okresie II kwartału 2012 roku.

Wykres nr 14 Liczba osób w placówkach dla osób bezdomnych – porównanie lat 2011 i 2012

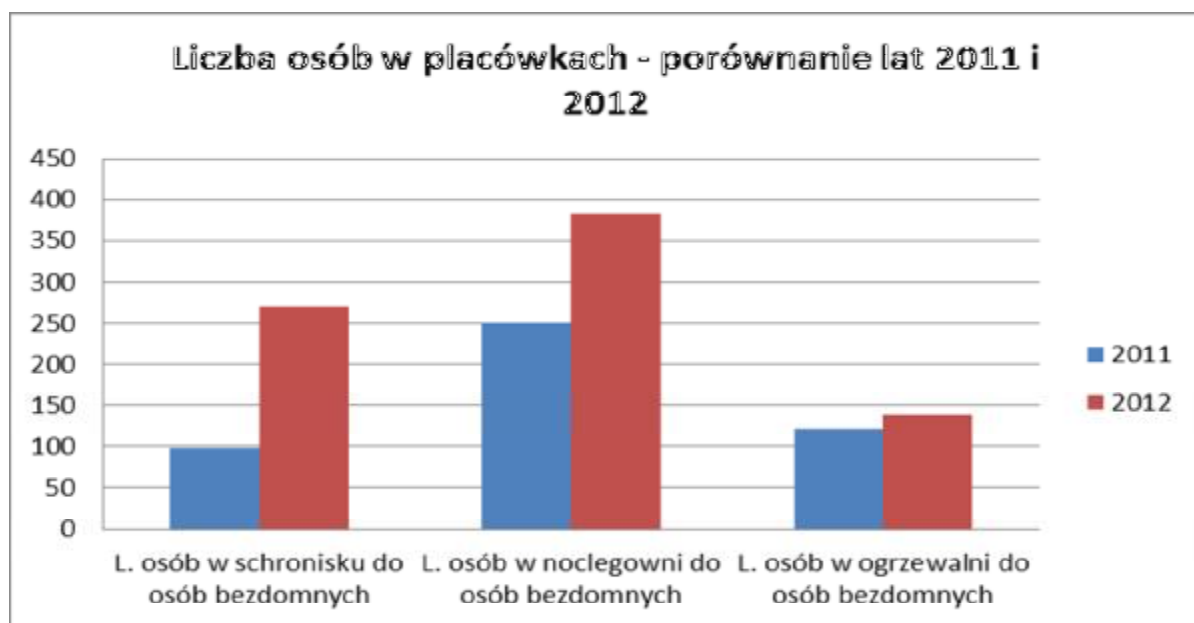

Tabela nr 22 Liczba osób korzystających z placówek

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, które przebywały w Domu Samotnej Matki	CARITAS	29	25	37	38
Liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, które przebywały w Centrum Kryzysowym dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi	CARITAS	18	15	27	22
Liczba osób w schronisku dla osób bezdomnych	TP im. Św. Brata Alberta	65	62	69	75
Liczba osób w noclegowni	TP im. Św. Brata Alberta	131	82	87	83
Liczba osób w ogrzewalni	TP im. Św. Brata Alberta	46	46	20	27

Tabela nr 23 Liczba osób objętych pracą socjalną w roku 2012

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Liczba osób bezdomnych objętych pracą socjalną	MOPS	178	236	231	254
Liczba osób bezdomnych skierowanych do Schroniska dla Osób Bezdomnych	MOPS	134	129	60	49
Liczba osób z problemem zadłużenia w tym: mieszkaniowe, alimentacyjne, media, komornicze i inne	MOPS	bd	681	551	547

KIERUNEK 3: AKTYWNA INTEGRACJA OSÓB BEZDOMNYCH
I ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Realizatorami Kierunku 3 są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, CTiLU „ANON”, organizacje pozarządowe.

Realizacja kierunku 3 polegała na:

- przygotowaniu instrumentów do pracy metodą asystentury rodzinnej dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz streetworkingu,
- wdrażaniu standardów pracy z osobami bezdomnymi w zakresie wsparcia społecznego i aktywizacji zawodowej,
- objęciu osób bezdomnych indywidualnymi programami aktywizacji zawodowej,
- realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności i kontraktów socjalnych,
- udzielaniu specjalistycznego doradztwa zawodowego dla osób bezdomnych.

Przedmiotowej informacji udzielili: Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta KK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela nr 24 Liczba zawartych kontraktów socjalnych i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

Określenie wskaźnika	Źródło danych	Wartość liczbowa wskaźnika			
		Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	łącznie
Liczba osób bezdomnych, które skorzystały ze wsparcia CIS/KIS (rozpoczęły realizację kontraktu socjalnego)	CIS, KIS	0	0	0	0
Liczba zawartych kontraktów socjalnych (dot. osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością)	MOPS	1	8	0	9
Liczba zrealizowanych kontraktów socjalnych (dot. osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością)	MOPS	1	4	0	5
Liczba zawartych Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności	MOPS	7	10	10	27
Liczba zakończonych zgodnie z planem i zrealizowanych Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności	MOPS	1	1	3	5

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie od 2011 roku realizuje projekt innowacyjny **„WEKTOR ZMIAN – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”**, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, (Priorytet VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Promocja Integracji Społecznej). Projekt realizowany jest w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Instytucjami współpracującymi na terenie Koszalina są m.in.: Policja, Straż Miejska, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Koszalińskie, Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Oddział Rejonowy PCK, PKPS, OTION, CTILU ANON, CEIPM OHP.

Celem projektu jest poszerzenie oferty instytucji i organizacji z terenu Koszalina w pracy z osobami bezdomnymi poprzez stworzenie i upowszechnianie kompleksowego systemu wspierania osób bezdomnych i wychodzących z bezdomności, opartego na rzetelnej diagnozie i analizie, wykorzystującego dostępne zasoby oraz dysponującego skutecznymi narzędziami i wykorzystującego dobre praktyki.

Projekt skierowany jest do pracowników instytucji i organizacji pozarządowych pracujących z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością w obszarach: prewencji, interwencji, integracji.

Elementami wypracowanego Systemu są:

1. Narzędzia wraz z metodologią do badania socjodemograficznego populacji osób bezdomnych na terenie miasta.
2. Narzędzia wraz z metodologią do badania współpracy instytucjonalnej i jej ograniczeń.

3. Narzędzia wraz z metodologią do badania obszarów niedoboru i zjawisk problemowych w obszarze pracy na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.
4. Model systemu współpracy i wymiany informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie miasta oraz narzędzia zmierzające do minimalizacji zjawisk.
5. Charakterystyka narzędzi wspierających proces wychodzenia z bezdomności
 - 5.1 Streetworking.
 - 5.2 Asystentura osoby bezdomnej.
 - 5.3 Hierarchizacja placówek i mieszkania treningowe.
6. Podręcznik zawierający opis wypracowanych rozwiązań.
7. Gra symulacyjna „WEKTOR ZMIAN”.
8. Inicjatywa edukacyjna „BEZ ADRESU. O BEZDOMNOŚCI BEZ STEREOTYPÓW” – zawierająca cykl zajęć, skierowanych do młodzieży na poziomie gimnazjum i szkoły średniej.

20 marca 2013 roku, na XVII posiedzeniu Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Zachodniopomorskiego Produkt Finalny Projektu – System Wspierania Wychodzenia z Bezdomności uzyskał pozytywną ocenę walidacyjną.

W wyniku głosowania 35 osób (jednogłośnie) opowiedziało się za rekomendowaniem WUP w Szczecinie pozytywnej walidacji produktu finalnego. Skutkowało to przyjęciem uchwały nr 2/13 z dnia 20 marca 2013 r. o treści: „Regionalna Sieć Tematyczna Województwa Zachodniopomorskiego wydaje pozytywną ocenę walidacyjną na temat produktu finalnego wytworzonego w ramach projektu innowacyjnego pt.: „Wektor Zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”, złożonego przez Gminę – Miasto Koszalin / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie”.

W opinii RST WZ wytworzony w ramach projektu produkt finalny jest gotowy do upowszechniania i spełnia kryteria przydatności we wszystkich ocenianych obszarach.

Po uzyskaniu pozytywnej oceny walidacji, projekt wkroczył w fazę upowszechniania produktu finalnego. Celem jest szerokie poinformowanie o Systemie Wspierania Wychodzenia z Bezdomności łącznie 130 osób z 65 instytucji i organizacji (potencjalnych Użytkowników) z terenu regionu, województwa zachodniopomorskiego i kraju oraz promocja wykorzystania wypracowanych narzędzi/rozwiązań na polu współpracy na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

W ramach upowszechniania w 2013 roku planuje się m.in.:

- organizację spotkań roboczych z lokalnymi instytucjami oraz władzami samorządowymi,
- organizację konferencji lokalnej dla przedstawicieli instytucji i organizacji z terenu województwa pracujących na polu polityki społecznej nt. systemowego podejścia do problematyki bezdomności w województwie,

- organizację i przeprowadzenie konferencji krajowej włączającej do nurtu polityki na poziomie krajowym,
- organizację i przeprowadzenie czterech 2 – dniowych szkoleń dla podmiotów z terenu kraju zajmujących się problematyką wspierania wychodzenia z bezdomności (decydentów, pracowników obszaru pomocy społecznej, pracowników obszaru bezpieczeństwa publicznego).

Załącznikiem do Sprawozdania jest płyta CD z Produktem Finalnym wypracowanym w ramach projektu „WEKTOR ZMIAN – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

Sporządził:

Katarzyna Wilczak

Przewodnicząca Zespołu ds. wdrażania i monitorowania

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Miasta Koszalina na lata 2009-2015

Wykaz tabel:

Tabela nr 1. Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2012

Tabela nr 2. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2011 – 2012

Tabela nr 3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Tabela nr 4. Wypłata dodatków mieszkaniowych w latach 2010-2011

Tabela nr 5. Zestawienie liczby osób korzystających ze świadczeń w latach 2011-2012

Tabela nr 6. Liczba wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2011-2012

Tabela nr 7. Rodziny zastępcze w Koszalinie w roku 2011

Tabela nr 8. Formy rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie Koszalina w roku 2012

Tabela nr 9. Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń w latach 2011-2012

Tabela nr 10. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2011-2012

Tabela nr 11. Liczba wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności przez Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2011-2012

Tabela nr 12. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w ewidencji PUP w latach 2011-2012

Tabela nr 13. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w l. 2011-2012

Tabela Nr 14. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w l. 2011-2012

Tabela nr 15. Dane dotyczące przemocy w l. 2011-2012

Tabela nr 16. Wydatkowanie środków na zadania na terenie miasta w latach 2011 – 2012

Tabela nr 17 Liczba interwencji służb mundurowych wobec osób bezdomnych w roku 2012

Tabela nr 18 Liczba zadłużonych lokali mieszkalnych w roku 2012

Tabela nr 19 Dane dotyczące eksmisji w roku 2012

Tabela nr 20 Liczba osób, korzystających ze wsparcia w formie terapii, hospitalizacji, pomocy lekarskiej w 2012 roku

Tabela nr 21 Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w formie łaźni, prania odzieży, ciepłego posiłku, odzieży i żywności w roku 2012

Tabela nr 22 Liczba osób korzystających z placówek

Tabela nr 23 Liczba osób objętych pracą socjalną w roku 2012

Tabela nr 24 Liczba zawartych kontraktów socjalnych i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

Wykaz wykresów:

- Wykres nr 1. Liczba osób objętych pomocą społeczną w l. 2011-2012
- Wykres nr 2. Liczba osób bezrobotnych na terenie miasta w latach 2011-2012 wg wieku
- Wykres nr 3. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2011-2012
- Wykres nr 4. Wysokość środków poniesionych na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii w l. 2011-2012
- Wykres nr 5. Liczba przestępstw narkotykowych ogółem, w tym czyny karalne nieletnich w l. 2011-2012
- Wykres nr 6. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w l. 2011-2012
- Wykres nr 7. Liczba nieletnich ujawnionych pod wpływem alkoholu w l. 2011-2012
- Wykres nr 8. Liczba osób przebywających w Ośrodku Terapii i Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi w l. 2011-2012
- Wykres nr 9. Zadłużenie lokali w poszczególnych kwartałach 2012 roku
- Wykres nr 10. Eksmisje w poszczególnych kwartałach 2012 roku
- Wykres nr 11. Eksmisje w 2011 i 2012 roku
- Wykres nr 12. Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie terapii, hospitalizacji, pomocy lekarskiej w poszczególnych kwartałach 2012 roku
- Wykres nr 13. Korzystanie ze wsparcia w formie łaźni, prania odzieży, ciepłego posiłku, odzieży i żywności
- Wykres nr 14. Liczba osób w placówkach dla osób bezdomnych – porównanie lat 2011 i 2012